

žarek dobrote

12/X
december
2012

glasilo slovenske karitas

Karitas

TEMA MESECA

- 3 ••• Veselje v sožitju
Merila za dodeljevanje pomoči
Veselje pri delu v Karitas

V OBMOČJU SOČUTJA

- 4 ••• Advent – čas, ki lahko poživi družinsko sočutje
MEDGENERACIJSKA SOLIDARNOST
5 ••• Medgeneracijska solidarnost v politikah socialne države

V LUČI STROKOVNOSTI

- 6 ••• Vodenje pogovora
TO MORAMO VEDETI
6 ••• Merila za dodeljevanje sredstev ob poplavah

- 8 ••• Preprostost

- 9 ••• Izkoriščanje ljudi zaradi lastnih koristi

CELJE

- 10 ••• Mimica ima hišico
10 ••• Spomin na letovanje v Sončni hiši
10 ••• Solidarnost ob poplavah
10 ••• Glas s terena ob poplavah

KOPER

- 10 ••• Spomin na žrtve prometnih nesreč

LJUBLJANA

- 13 ••• Praznovanje 20-letnice ustanovitve Župnijske Karitas Dobropolje-Videm
13 ••• Otvoritev skladišča Karitas
13 ••• Predavanje dr. Janeza Juhanta v Cerknici
13 ••• Dobrodelni koncert Župnijske Karitas Rovte

MARIBOR

- 14 ••• Pomoč Karitas ob poplavah na Koroškem in v Podravju

MURSKA SOBOTA

- 14 ••• Dvajseti škofijski Klic dobrote

NOVO MESTO

- 15 ••• Če imaš veliko srce
15 ••• Duhovna obnova za sodelavce Škofijske Karitas Novo Mesto

- 15 ••• Tek podnebne solidarnosti

- 15 ••• Haiti in Šrilanka

SLOVENSKA KARITAS

17.-20. 12.: Potujoča izobraževalna razstava »Živi preprosto in solidarno v smeri pravičnosti«, Državni zbor RS, Ljubljana

ŠKOFIJSKA KARITAS LJUBLJANA

13. 12. Predavanje dr. Janeza Juhanta z naslovom »Strah in vera«, na Brezjah ob 17. uri

VOŠČILO

Imre Jerebic

Letošnje geslo tedna Karitas »VESELJE V SOŽITJU« je bilo na preizkušnji ob nedavnih poplavah, ki so prizadele skoraj polovico Slovenije. Kako naj ob vsem tem uničenju doživljamo veselje v sožitju? S pomočjo čutečih sodelavcev Karitas na terenu smo poskušali omiliti posledice poplav in bodriti vse tiste, ki so jih poplave najbolj prizadele. Ob tem se zahvaljujem vsem, ki ste se angažirali – tako finančno, materialno, kot s svojim delom.

Smo v adventnem času – času veselega pričakovanja. Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem sodelavcem Karitas, ki ste skozi vse koledarsko leto s svojo preprostostjo in veseljem ponujali roko številnim prosilcem pomoči.

Jezus se je rodil zame, zate, zanj, zanjo. V skromnih razmerah in tako majhen, da ga lahko vsi sprejmemo medse. Želim vam blagoslovljene božične praznike v krogu najbližjih ter vse dobro v letu, ki prihaja.

ŠKOFIJSKA KARITAS KOPER

4. 12. Umetniki za Karitas, Galerija Ars, Gorica
6. 12. Umetniki za Karitas, Galerija MORS, Ljubljana
7. 12. Odbor za materialno pomoč, Ajdovščina
7. 12. Sveta maša ob dnevu prostovoljcev, Vipava
10. 12. Srečanje DK Idrija Cerkno
11. 12. Srečanje Tolminske OK
12. 12. Srečanje Istrske OK, Bertoki
15. 12. Seminar za svetovanje, Kobarid
15. 12. Adventna duhovna obnova, Vipavski križ
19. 12. Srečanje Kraške DK
20. 12. Obisk v domovih, Postojnska DK
22. 12. Obisk v domovih, Izola, Koper
22. 12. Adventna duhovna obnova slepih in slabovidnih, Vipavski Križ
23. 12. Obisk v Domu v Luciji
28. 12. Obisk v domu Danica, Gažon

NADŠKOFIJSKA KARITAS MARIBOR

1. adventna nedelja (2. 12. 2012) – svečnica (2. 2. 2013): Več luči, več upanja – zbiranje sredstev za otroke (šolska prehrana, šolske in obšolske dejavnosti)
24. 12. Božično kosilo v Ljudski kuhinji Betlehem – vizitacija: msgr. Marjan Turnšek, nadškof metropolit
22.1.2013 Izobraževanje sodelavcev Karitas – Ptuj ob 16.30
24.1.2013 Izobraževanje sodelavcev Karitas – Maribor ob 16.30
25.1.2013 Izobraž. sodelav. Karitas – Slovenj Gradec ob 16.30

ŠKOFIJSKA KARITAS NOVO MESTO

13. 12. Predavanje Marka Pišlarja, dr. med., spec. psihiatra, z naslovom »Različni obrazi depresije«, v Šmihelu v Novem mestu, Baragov zavod, Smrečnikova 60, ob 17. uri

• FOTO NASLOVNA in ZADNJA STRAN: Andrej Gombač •

VESELJE V SOŽITJU

dr. Marjan Turnšek

Človek je ustvarjen za sožitje, za sobivanje na način podarjanja življenja drugim in deljenja življenja z drugimi. To spoznanje izhaja iz dveh virov. Prvi je antropološki: preprosta izkušnja človeka, da se čuti bolj izpolnjen, kadar se podarja, kot kadar zgolj jemlje zase. Kljub temu nas nagnjenost k slabemu kot ostanek izvirnega greha v nas želi prikleniti na posedovanje stvari in ljudi v pričakovanju, da bomo iz tega neodnosa prejeli življenje. To pa je usodna zmeta, ki nam jo plastično predstavi že svetopisemska zgodba o Adamu in Evi, ki sta pričela verjeti, da jima bosta namesto Boga lahko dajala življenje drevo in njegov sad. S takšno odločitvijo se nam zatemni pogled, da ne prepoznamo nastavljenih pasti. Vendar nas končna izkušnja posedovanja vedno razočara in nas pahne v osebno praznino. Nasprotno pa nas napor preseganja egoizma v odprtost do drugega vedno nagradi z resničnim doživetjem polnosti bivanja in prave sreče, kar se izraža z veseljem.

Drugi vir spoznanja, da človekov smisel ni »imeti«, ampak »biti«, je svetopisemsko razodetje: pogled vere torej, ki nas opredeljuje kot bitja, ki smo ustvarjena po Božji podobi in kot njegova podobnost (1 Mz 1,26). Bog se nam je v Kristusu razodel kot Ljubezen, ki je možna le v odnosu z drugimi osebami. Torej smo ustvarjeni po podobi Svete Trojice, ki si jo lahko predstavljamo kot popolno pretakanje ljubezni iz ene Božje osebe v drugo. Oče z vso svojo očetovsko ljubeznijo »prelije« samega sebe v Sina; le-ta pa mu vrača vso svojo sinovsko ljubezen tako, da se po njej »preliva« v Očeta. In vsebina tega prelivanja je Božja ljubezen, ki je Sveti Duh. Tako postajajo eno in hkrati resnično različni.

V tem smislu nas letošnje geslo Klica dobrote »Veselje v sožitju« usmerja v našo temeljno poklicanost: biti v sožitju z Bogom, z bližnjim, z vsemi ljudmi, z naravo, končno z vsem stvarstvom. Kot osebe, seveda, ne kot kakšne neosebne relacije ali vesoljske energije. Kajti ljubezen je za človeka lahko le nekaj osebnega, odnosnega, in tudi konkretnega, zgodovinskega, ne ideološkega ali nematerialnega. Človek lahko ljubi le v telesu in po telesu. Tudi zato, da bi to lažje dojeli, se je

Kristus utelesil, postal človek v vseh človeških dimenzijah.

A takšna temeljna harmonija lahko izhaja le iz naše osebne usklajenosti z Bogom po Jezusu Kristusu v Svetem Duhu. Človek sam po temeljnem izvirem »prapotresu« tega ne more uresničiti. Pristnost veselja v sožitju pa se preverja v solidarnem sožitju s tistimi, ki so najbolj potrebni: z ubogimi, bolnimi, osirotelimi, ostarelimi, brezdomci, imigranti ... (prim. Mt 25,31–46). Nadvse sporočilno je, da nam je Jezus napovedal, da bo prav odnos do teh razpoznavno znamenje ob koncu sveta.

Veselje, ki ga slogan nosi v sebi, je zagotovljeno vedno, ko se človek uresniči v podarjanju drugim in sprejemanju drugih. Ker to veselje ni veseljačenje, ampak je sad Svetega Duha (prim. Gal 5,22), se v človeku lahko naseli tudi v težkih in bolečih okoliščinah. Verjetno smo tudi ob nedavnih poplavah doživeli uresničenje letošnjega gesla tedna Karitas, če smo solidarno, vsak na svoj način, vstopili v doživljanje najbolj prizadetih. Končno lahko sklepamo, da je to veselje bilo prisotno v Jezusu Kristusu tudi na križu, saj je bil prav tam najbolj »za nas«. Tam je najbolj pozabil nase in do skrajnih mej vstopil v sožitje z nami tudi v trpljenju in celo v telesni smrti. A ker je bil to vrhunski izraz Božje ljubezni, izražene na človeški način, je gotovo rodil pristno veselje v njegovem srcu, nam pa odprl pot v večno veselje, ki ga svet ne more dati.

Klic »Veselje v sožitju« nas vabi k sožitju na vseh ravneh: med generacijami v družini in v družbi, med bogatimi in revnimi v domačem kraju, v državi in v svetu, med bolnimi in zdravimi, med vernimi in nevernimi ter drugače vernimi ... Vsi ti odnosi so lahko vir pristnega veselja, ki more obarvati naše osebno in skupno življenje v nove barve, saj je veselje življenjska barva ljubezni.

Dragi sodelavci, prostovoljci in dobrotniki Karitasove mreže dobrote, hvala za možnost veselja v sožitju z vami, ki ga omogočate tudi sredi težkih, celo najtežjih življenjskih situacij! •

MERILA ZA DODELJEVANJE POMOČI

Imre Jerebic

4

Tvegano je na glas razmišljati o takšnih ali drugačnih merilih, pravilnikih, zakonih, ker živimo v družbi oziroma v politični klimi, ki ne da veliko na to. Komaj s težko muko sprejememo nek zakon, že ugotavljamo njegovo pomanjkljivost.

Država je za pomoč prizadetim ob poplavah namenila **1.500.000 €**, od tega **750.000 € Rdečemu križu Slovenije in 750.000 € Slovenski Karitas**. Ker gre za državno pomoč, mora 5-članska komisija, ki jo sestavljajo predstavniki Slovenske Karitas, Rdečega križa Slovenije, občine, centra za socialno delo in Uprave republike za zaščito in reševanje, najprej vsako vlogo preučiti. **Komisije so zavezane k upoštevanju meril za dodeljevanje sredstev**, ki so bila oblikovana v sodelovanju z državo, Rdečim križem Slovenije in Slovensko Karitas.

Sodelavci Karitas smo del te družbe – javne klime in se tudi sprašujemo, ali je treba imeti dokaj natančna merila pri dodeljevanju pomoči. Običajno mislimo na zapisana merila, toda še važnejša so tista nenapisana, ki jih nosimo v svojem srcu. Nanzal bom nekaj splošnih meril:

- **Spoštovanje človekovega dostojanstva:** Za sočloveka gre, ki je v neki stiski. Lahko gre za materialno, čutno ali duhovno stisko, ki človeka navzven, še bolj pa navznoter prizadene, da se obnaša in počuti zelo drugače. Lahko celo zabriše njegovo pristno podobo, tisto zdravo jedro, da se malo »čudno« obnaša, kot radi milo rečemo. Naša naloga je, da bdimo nad njegovim človeškim dostojanstvom, nad tistim, kar je zadaj za trenutnim obnašanjem ali zahtevami, in da poskušamo preseči trenutni stil evforičnega obnašanja, nemogočih zahtev, kritike, da ga ne razumemo ... **in preprosto smo kot angel, ki čuti, ki bdi nad nekom, ki ima sočloveka v stiski rad in je zato z njim.**

- **Zrcaljenje identitete Karitas:** To je tisto naše, po čemer smo prepoznavni in drugačni od vladnih ali drugih nevladnih organizacij. Gre za evangeljskega duha služenja, gre za unovčenje daru od zgoraj, gre za milost, ki nam je dana, za nas same. Da, **gre za dar, ki ga unovčujemo za**

sočloveka v stiski, in gre za milost, da to zmoremo. To merilo je pripravljeno samo za nas, sodelavce Karitas. Dobili smo priložnost, da ga zrcalimo. Izkušnje so zelo pozitivne; nekaj tisoč nas je, ki zrcalimo ta mozaik dobrote, služenja sočloveku v stiski in smo odsev Božje dobrote in svojega ne-bogljjenega sodelovanja.

- **Dialoški pristop:** Radi se danes gremo dialog, vendar ga dostikrat vidimo kot le svojo priložnost, da povemo vse, kar nam pade na pamet, in niti ne pomislimo, kako je z našim sogovornikom. Pri dialogu gre za to, **da sva JAZ in TI enaka, oba sva z veliko pisano črko, oba človeka, oba enakovredna, oba Božja.** Težke besede, zato dialoški pristop nikoli ni končan in je zmeraj odprt za učenje mene, sodelavca Karitas, kako začutiti stisko nekoga, kako pristopiti do ranjenega človeka, kako pomagati v dani situaciji. Hkrati je tudi priložnost za učenje prizadetega, ki zna zelo hitro stehtati, ali sva na isti valovni dolžini, ali pa je med nama pregrada, ali se skrivam pod svoje svetovalno poslanstvo ali golo strokovno delo; sva uravnotežena, si sediva nasproti dva človeka z odprtim srcem za skupno učenje, kjer bo vsak nekaj pridobil?

- **Partnersko sodelovanje s prizadetim:** Nadaljevanje dialoškega pristopa je partnersko sodelovanje. To in to zmorem sam, to in to znam narediti zase in za svojo družino, to in to pa je za nas odprta in nerešljiva stiska. Če porazimo ali prezremo dialoški pristop in partnersko sodelovanje, potem smo v situaciji daj – dam, trgovine. To imamo, vzemi in bodi zadovoljen ali pa pojdi drugam. V tem primeru nimamo nikoli dovolj ali vsaj ne dovolj dobro. **Pri partnerskem sodelovanju gre za sočutje v ljubezni, za veselje v sodelovanju ter za vero in upanje, ki ne ugasne.** Stavimo na pomoč od zgoraj, stavimo na naša zdrava jedra sodelavcev Karitas, da se v svoji sredi kalimo glede dialoga in partnerskega sodelovanja.

- **Mrežno sodelovanje:** Karitas je ena izmed organizacij, ki pomaga ljudem v stiski in je zelo prepoznavna doma in po svetu. **Dobro ime ne pomeni, da vse znamo sami, ampak da s svojo identiteto, dialoškim pristopom, partnerskim sodelovanjem s prizadetim korajžno stopamo v mrežo pomoči s še drugimi organizacijami.** Težka naloga in priložnost, da nas tudi druge organizacije tehtajo in morda »izkoristijo«. Toda ker gre za pomoč ljudem, npr. v poplavah, to vzamemo v zakup. •

VESELJE PRI DELU V KARITAS

Helena Zevnik Rozman

Na letošnjih seminarjih smo v eni izmed delavnic spregovorili tudi o veselju pri delu v organizacijah Karitas. Udeležence smo povprašali o tem, kako živeti veselje v skupini sodelavcev/sodelavk Karitas (predvsem župnijskih Karitas). Kako se počutijo, kje vidijo izzive oziroma probleme, da ni dovolj veselja? Odgovori so bili zelo zanimivi in so lahko vsem v izziv, da poživimo veselje v naših organizacijah.

Najpomembnejše sporočilo je, da se večina naših sodelavcev v župnijskih Karitas zelo dobro počuti v skupini svojih sodelavcev in jih veseli to, da so v njihovih ŽK dobri in delovni ljudje, ki jih družijo isti cilj pomagati sočloveku. Nekateri so ocenili, da je tako pozitivno vzdušje v njihovih skupinah, ker so ostali le tisti, ki se med seboj razumejo, drugi, ki se niso našli, pa so odšli. Veselijo se, da so odprti drug do drugega, da si pomagajo med seboj, da vlada med člani darežljivost, da si lahko brez problema podajajo mnenja in se družijo med seboj.

Prav medsebojno druženje ob osebnih praznikih, romanjih, izletih, včasih ob koncu sestanka, ko si povedo kakšno smešnico, je po njihovem zelo pomembno, da živijo to veselje v skupini. Pomembno se jim zdi tudi, da skrbijo za redne duhovne obnove, gredo na dodatna izobraževanja, zavestno skrbijo za rast odnosov v skupini. Rast odnosov najlažje dosežejo, kadar se trudijo za dobro, sprejemajo različnost v osebnosti posameznika, se veselijo uspeha drugega sodelavca, se med seboj spodbujajo in podarjajo zastonsko ljubezen. V eni skupini so izrazili, da je pomembno, da so sami veseli in da s tem veseljem in energijo prihajajo v župnijsko Karitas. Takrat problemi kar naenkrat postanejo manjši. Še posebej, če se ob začetkih sestanka znajo slišati med seboj, kadar si podelijo medsebojno pohvalo ali to pohvalo in spodbudo slišijo od župnika oz. duhovnega voditelja. Tudi to, da si znajo med seboj podeliti težke stvari, jih povezuje. Kot zadnje pa so izpostavili druženje izven uradnega dela v župnijskih Karitas, bolj v privatnem življenju. Če so povezani tudi na tem področju, je vse ostalo lažje.

Kljub temu, da je bilo izraženega veliko veselja in zadovoljstva pri delu v Karitas in njihovih organizacijah, so udeleženci povedali, da kje pa vseeno ni tako zelo veselo in prijetno ter da odnosi med sodelavci niso najboljši. Vzroki za to so različni. Nekje so povedali, da se nekateri sodelavci preveč izpostavljajo, radi bi vse naredili sami, drugi pa se

zaradi tega počutijo manjvredne. Ponekod je vodja tista, ki želi vse narediti sama, drugje pa ne opravi dela, ki bi ga morala kot vodja, in zaradi tega vse skupaj peša. V kar nekaj primerih je bilo izpostavljeno, da nimajo dovolj podpore s strani duhovnih voditeljev oziroma župnika, spet drugje ne hodijo vsi redno na sestanke, in se zato med seboj niti dobro ne poznajo. Eden izmed večjih problemov, ki so ga izpostavljali, je tudi nezaupanje med seboj. Velikokrat opažajo, da zaupne informacije pridejo v javnost, kar povzroča nezaupanje in nezadovoljstvo med sodelavci. Nekateri so menili, da premalo poznajo zakone o varovanju osebnih podatkov. Včasih pa se pojavijo tudi nesoglasja zaradi različnih pogledov na kriterije pomoči ljudem v stiski. Pri tem ostajajo pri svojih mnenjih in ne razčistijo svojih pogledov. Seveda so tudi sestanki tisti, ki jih včasih ne motivirajo za delo, ker so vodeni preveč turobno, so morda premalo obveščeni in vključeni v dogajanja ter je premalo sodelovanja med seboj. Ponekod nimajo urejenih prostorov, tako za skladišče kot tudi za kakšno individualno svetovanje, kar jim prav tako jemlje motivacijo za delo. Nekateri se počutijo že izčrpane, so preobremenjeni z delom, in ker ni nove energije, ni novih idej. Pogrešajo nove sodelavce, predvsem mlade in moške, včasih pa jih moti tudi to, da nekateri niso pripravljeni opraviti določenega dela ali se ne želijo dodatno izobraževati.

Našteti je bilo kar nekaj problemov, ki lahko zmanjšujejo veselje do dela v Karitas. Morda se bodo ti problemi marsikomu zdeli majhni in nepomembni, spet drugi pa bodo v tem videli večjo oviro za izžarevanje veselja pri delu v Karitas. In ker si vsi želimo, da bi se dobro počutili tako v naših župnijskih Karitas kot ostalih organizacijah Karitas, je prav, da smo svoja občutja lahko izrazili. Pomembno je, da problemov, ki se pojavijo v naših organizacijah, ne pometemo pod preprogo, ampak se z njimi soočimo. Zato so nam naštetna mnenja lahko v spodbudo, da ob koncu leta ocenimo svojo organizacijo Karitas in pregledamo, ali v naših skupinah obstaja kakšen podoben problem. Še posebej tisti, ki so odgovorni za delo v organizacijah. Ker pa ni vedno vse odvisno od vodje, smo vsi povabljeni tudi k samooceni, koliko veselja prinašamo v skupino sodelavcev. Kajti zavedati se moramo, da le s stalno skrbjo za dobro vzdušje in odnose v skupini sodelavcev lahko živimo resnično veselje v sožitju med sodelavci Karitas in to veselje žarimo tudi navzven. •

v objemu sočutja

ADVENT – ČAS, KI LAHKO POŽIVI DRUŽINSKO SOČUTJE

p. Karel Gržan

6

Saj se danes poslušamo, a premalo zares, preveč mimogrede, brez tiste prave pozornosti, ki je potrebna za sočutno zaznavo in za prisluh temu, kar je resnično v notranjem doživljanju bližnjih. Kolikšna škoda, ker zmoremo slišati, razumeti in obvladati toliko vsega le na povrhu – v notranji resničnosti pa tako malo, in smo zato tako zelo sami. Racionalno je pomembno, a je brez notranje zaznavnosti lahko nezadostno. Človeka pušča samega, nesprejetega v srčki njegove osebnosti, zato je pomembno gojiti umetnost medsebojne sočutnosti.

Resničnost je v osebni notrini, kjer lahko poiščem zvezo v odnosu s človekom in z Bogom in s cvetjem in živalmi in kamni in s potokom, ki me z žuborenjem kliče v pozornost. Nič ni samo navzven, resničnost vsega sega v globino – le tam se lahko v srečanju porodi sreča. Kolikšen odmev je je doživel *Mali princ* Antoina de Saint-Exupéryja! Očitno je ubral prave strune, ko je po besedah lisice izrekel veliko nujnost za naš čas: »Čuj mojo skrivnost. Zelo preprosta je: Kdor hoče videti, mora gledati s srcem. Bistvo je očem nevidno.« Upam, da je ta lisica dovolj zvita, da se s svojim sporočilom prilisiči k našemu življenju.

Ko je oče prehajal v razsežnosti večnosti – v Bogu odrešenega bivanja, smo bili nenehno v njegovi bližini. Le v podarjenem času smo si lahko v dar in priložnost. Sam sem običajno preživljal z njim dopoldneve: klepetala sva, pa v sočutju molčala in dremuckala – če je bil v polsnu le on, sem vzel v roke knjigo z bližnje police. »Dej stran to oslarijo,« mi je rekel, ko je odprl pogled in me zasačil v branju. »Tak mi gre na živce, če si ob men, pa nisi z mano,« mi je potem pojasnil. Res je oslarija, nemumno, biti z nekom samo navidez, pri tem pa deliti pozornost še s tolikim, kar nas priteguje – odtuja od bližin, ki si želijo naše sočutnosti.

Celo živali ne marajo, če nismo z njimi z dušo in telesom: Imam konjička Batosta. Ko je bil star dobrega pol leta, se je nekega dne podil po travniku, jaz pa sem prebiral zanimivosti iz dnevnika. Pritekel je k meni, najprej povohal papir (kakor, če je na njem sploh kaj vrednega), potem pa mi je z zobmi iztrgal časopis iz rok in ga ogorčeno vrgel na tla. Ponosno je dvignil glavo in hodil okrog mene. Čutil sem, kako želi pritegniti mojo pozornost: glej me, občuduj me ... saj sva vendar prijatelja. Tako

že žival, kaj šele človek! Nepozabne mi ostajajo besede takrat še malega nečaka: »Striček, za praznik mi prinesi sebe!« – Tudi Jezus nam ni prinesel nič drugega kakor sebe in nas vabi, naj se sklonimo k Njemu ter ga sprejmemo k sebi – in ob Njem objemimo tudi svoje najbližje.

Kako blagodejno je, ko je ob nas nekdo, ki je pozoren v zaznavi naših čutenj. Tisti, ki slišijo le našo zunanjo besedo, ostajajo pred kuliso naše resničnosti. Le sposobni zaznave zazvenijo v sočutju in so notranje bližnji tistim, s katerimi so sopotniki na stezah življenja. Kako pomembno je pri najbližjih (pogosto so prav domači v največji nevarnosti, da so spregledani) zaznati njihovo resnično!

Advent ponuja priložnost, da ugasnemo luči in vse, kar nas krade iz medsebojne zaznave, ter prižgemo svečke na venčku pričakovanja. (*Kadar advent kraljuje, TV ne deluje* – napis, ki ga prilepijo vsako leto čez TV-ekran pri sosedovi družini.) **Kako pomembno se je podariti bližnjim v sočutno bližino. Čas, ki jim ga odmerimo, meri, koliko so nam vredni!**

Naj bo v spodbudo zgodba, ki sem jo napisal o podarjeni družinski sreči. Ne mislim na družinsko srečo, ki jo doživljamo v svojem domu. Mislim na preprosto rastlinico z imenom družinska sreča. Polna drobnih lističev se je razraščala in polnila v lončku vse koticke svojega domovanja. V preobilju je kipela celo čez robove, ko mi je bila podarjena.

Razveselil sem se je in jo postavil na sredino mize v dnevni sobi. Več dni sem jo hodil občudovat in negovat. Potem pa ... Saj veste, za družinsko srečo ni bilo več časa. Preobilje skrbi, pomembni opravki, neodložljive poti, srečanja ... daleč od skupne mize in sobe in družinske sreče, ki je vedno bolj hirala brez nege, brez pozornosti, brez ljubezni.

Nekega dne sem vstopil v dnevno dobo in pogled se mi je ustavil na družinski sreči – umirala je. Prej kipeče preobilje življenja je venelo in prebudilo je očitek: »Zakaj si me zapustil? Kje si bil? Vse ti je pomembnejše od mene!«

Grešnik sem stal pred krhko stvarco in vedel sem, da se moja krivda imenuje nepozornost, brezbriznost, zanemarjanje ... Bilo me je sram. Ali ni zapisal pesnik: »Če pozabiš na cvet, boš pozabil človeka; če spregledaš rožo, boš spregledal brata ...«

Prilil sem vodo in upal, da bo sreča oživila. Pa ni – bilo je prepozno!

Skupna miza je postala pusta in hladna. Nobena stvar ni mogla nadomestiti družinske sreče.

Nekega dne sem vstopil v cvetličarno.

»Družinsko srečo bi rad!«

Cvetličarka mi je izbrala najlepšo.

»Koliko stane?« sem hotel vedeti.

Žena živahnih oči se je nasmehnila: »Družinska sreča se ne prodaja. Podarjena vam je!«

Presenečen sem se ji zahvalil, in ko sem hotel oditi, mi je rekla v naročilo: »Družinsko srečo morate zalivati vsak dan. Zelo občutljiva je. Ne pozabite na to tudi, ko imate veliko skrbi in opravkov!«

»Vem,« sem tiho odgovoril in jo ponesel v življenje. •

medgeneracijska solidarnost

MEDGENERACIJSKA SOLIDARNOST V POLITIKAH SOCIALNE DRŽAVE

Jožica Ličen

Medgeneracijska solidarnost je bila veskozi temelj preživetja človeštva. Tudi novi trendi in družbeni dogovori se temu ne bodo mogli izogniti. Naravna, kulturno pogojena solidarnost je temelj za zakonsko dogovorjeno solidarnost v družbi in državi.

Napovedi kažejo, da bo socialna kriza v Sloveniji šele v naslednjih dveh letih (2013–2014) dosegla vrhunec, čemur bo sledilo zelo počasno okrevanje. Na udaru bo: realna kupna moč prebivalstva; dodatne obdavčitve premoženja in potrošnje prebivalstva; zmanjševanje zaposlenih v javnem sektorju in državnih podjetjih; bistveno zvišanje brezposelnosti med mladimi; dvig izdatkov za zdravstvo in hkraten upad kakovosti ter dostopnosti do zdravstvenih storitev; bistveno znižanje standarda javnih storitev; stagnacija socialnih transferjev. Obstaja možnost, da bo Slovenija morala izvesti reforme pod diktatom mednarodne skupnosti – slednje ni dobro, je pa vsekakor bolje, kot da se ne bi nič relevantnega spremenilo. Na novo je treba definirati pojem solidarnosti, saj je na določenih področjih zlorabljen, in sicer kot zaščita za ohranitev privilegijev.

Ali smo pri Karitas na to pripravljeni ali bomo plavali s tokom?

Vse bolj se bodo pojavljale materialne stiske, ki jih ne bomo mogli rešiti s paketom hrane ali plačilom položnice. Zaskrbljujoče bo področje zdravstva, zato samo v razmislek: na srečanju z Goriško Karitas (IT) je bilo govora o mikrokreditih, ki jih daje Karitas. Največ ljudi prosi za pomoč pri nakupu zdravstvenih pripomočkov: očala, zobje, slušni aparati itd. Bivanje v domovih za starejše je bilo samoumevno, v zaostreni krizni situaciji bo privilegij.

Državno dirigirana solidarnost ni rešitev, prej potuha določenim skupinam. Resnična solidarnost ima korenine v družini, v medsosedski pomoči in v dobrodelnih organizacijah. Zato velja spodbujati dobre pobude s terena, ki bodo delale zaradi občutka poklicanosti, in ne le zaradi tega, ker dobijo sredstva za delo. V danem trenutku naj bo prvotnega pomena individualna pomoč posamezniku, človek naj ima prednost pred številnimi društvi in skupinami, v katere se vloži veliko proračunskega denarja, rezultat pa je pri najbolj ogroženih skupinah zanemarljiv. Različne interesne dejavnosti socialno neogroženih starejših bodo morali participirati udeleženci sami; širšo podporo države si bomo lahko privoščili, ko bomo družba blagostanja.

Ena največjih zmot v debati glede medgeneracijske solidarnosti so posploševanja in stereotipi (stari so revni; mladi so brezposelni ...) ter idealiziranje. Dejstvo je, da so med starejšimi velike premoženjske in socialne razlike in da gre za izjemno veliko skupino prebivalstva, zato je treba najprej znotraj te skupine zagotoviti vsaj minimalno solidarnost, kot npr. z obdavčitvijo nepremičnin nad nekim razumnim socialnim minimumom, z realnim zniževanjem najvišjih pokojnin, obdavčitvijo dediščin, ukinitvijo 5% dohodninske olajšave za starejše nad 65 let – saj ta olajšava koristi izključno najbogatejšim upokojujencem – in še kaj bi se našlo. V Sloveniji bo treba spremeniti paradigmo tako, da bogati starejši, ki jih je objektivno gledano veliko, ne bodo več podpirani s strani socialne države, na račun tega pa se bo spodnji tretjini upokojujencev zagotovilo ohranitev sedanjega socialnega standarda ali celo njegov rahel dvig. Pravzaprav je treba ustvariti takšen sistem, ki bo starejše bogate silil k trošenju, in ne k akumuliranju družinskega premoženja, kar se je dogajalo zadnjih 20 let, in ki bo po drugi strani mladim omogočal delo ter zaposlitev.

Konkretni predlogi na krajši rok:

- po zgledu drugih članic EU uvedba »božičnice« v zneskih in pod pogoji, kot so bili letos določeni za dohodek za rekreacijo – gre za relativno zelo enostaven, hitro izvedljiv in pravičen ukrep, ki ogroženim sistemsko pomaga pri izboljšanju njihovega standarda;

- zvišanje zneska dodatka za pomoč in postrežbo pri popolno odvisnih starejših, pri čemer bi bila spodnja tretjina upokojujencev upravičena do celotnega navedenega zneska, srednja tretjina do polovice tega zneska in zgornja, finančno dobro stoječa tretjina do tega dodatka sploh ne bi bila upravičena;

- zniževanje razlik med najvišjimi in najnižjimi pokojninami. Primer: da se pokojnine do višine 622 EUR tekoče usklajujejo z rastjo plač; za naslednji dve leti se v celoti zamrznejo pokojnine nad 622 EUR; pokojnine nad npr. 1088 EUR pa se znižajo za določen odstotek; doplačilo za zdravstveno zavarovanje se plačuje v od-

stotku od prihodkov, in ne v fiksnem znesku. To bi bil prvi korak k solidarnosti znotraj starejše generacije.

- po oceni nekaterih strokovnjakov je zdravstveni sistem bistveno bolj ogrožen kot pokojninski, zato terja urgentno reformo.

- ponovna uvedba socialnih prejemkov, ki bodo ekvivalent državni pokojnini in varstvenemu dodatku.

- premalo bo samo zniževanje in odpoved, prioriteto bo treba poiskati vire proračunskih prihodkov.

Stopicanje na enem mestu, nepripravljenost na vsakršno odpoved ne bo pripeljala nikamor, nova medgeneracijska pogodba in nov družbeni dogovor bo moral poskrbeti za zmanjševanje razlik med najnižimi in najvišjimi pokojninami. Če bomo upokojeanci pripravljeno dati zgled, bo tudi znotraj drugih generacij stekel pogovor, drugače bomo ostali vsak na svojem bregu. •

8

v luči strokovnosti

VODENJE POGOVORA

Nataša Jontez

Beseda drugih se nas dotakne enako živo kot dotik. Beseda lahko osreči, spodbudi, olajša stisko in osamljenost ter polepša dan. Če je dobra, nas poboža, če je osorna in grenka, nas zabolji, rani, užali, razvrednoti.

Tako zaposleni kot sodelavci Karitas moramo znati sprejemati ljudi in njihove življenjske zgodbe.

Prijazen pozdrav ob prvem srečanju lahko človeku v stiski pomeni sprejetje. Govor naj bo vedno spoštljiv, saj le tako vzpostavimo odnos zaupanja. Prvi stik in prvi pogovor sta zagotovo odločilna – ali nam bo nekdo lahko zaupal, da bo z nami delil svojo stisko in da bo ohranil občutek človeškega dostojanstva. Govoriti z ljudmi pomeni, da se jim znamo približati do te mere, da je pogovor jasen, uporabniku razumljiv. Predvsem pa je pomembno, da pogovor vodi k iskanju rešitev.

Pogovor mora biti spodbuden, vendar ne tolažilni. Tolažba ne pomaga komu, ki je lačen ali brez strehe nad glavo. Pomembna so konkretna dejanja, natančno določeni cilji, ki jim bo oseba v stiski lahko sledila. Prav je, da znamo človeku prisluhniti, vendar moramo znati osvetliti tiste stvari v njegovem življenju, ki vodijo k rešitvam situacije.

Naš govor naj bo umirjen. Tudi če pridemo v situacijo in stik s sogovornikom, ki je verbalno agresiven, napadalen, kar je verjetno posledica njegove stiske in/ali zdravstvenega stanja, moramo znati ohraniti miren ton glasu ter skozi pogovor sogovornika preusmeriti od konfliktna situacije.

Pri delu z ljudmi je pomembno, ali uporabljamo jezik sprejemanja ali jezik nesprejemanja. Medtem ko jezik sprejemanja omogoča poslušanje, opogumljanje, razumevanje, jezik nesprejemanja ovira komunikacijo. Ljudje smo pogosto naravnavi, da lažje moraliziramo in ponujamo rešitve drugemu kot pa sebi. Pogosto mislimo, da vemo, kaj bi moral določen človek spreminiti, narediti, da bi bila njegova stiska manjša, da bi se njegova situacija spremenila na bolje. Ponujamo rešitve, pridigamo, poučujemo, navajamo logične argumente, nevede dajemo obsodbe, kritiziramo, sramotimo, etiketiramo, tolažimo. Vse to pa ne pomeni boljše rešitve za našega sogovornika. Nasprotno – človek izgubi zaupanje v ljudi in v organizacije, namenjene pomoči tistim, ki se znajdejo v stiski.

Pri vodenju pogovora je pomembno pozorno poslušanje; zapomniti si moramo, kar je bilo povedano.

Uporabniku moramo omogočiti, da nam lahko zaupa toliko, kot je v tistem trenutku pripravljen deliti z nami. Ne sprašujemo preveč in ne poskušamo rešiti njegovega problema s kopičenjem informacij. Skozi vprašanja raje raziščimo svet uporabnika, izogibajmo se rutinskemu spraševanju, zaprtim in direktnim vprašanjem. Pogovor ne sme biti zasliševanje, da bi preko kopičenja informacij o uporabnikovem življenju olajšali iskanje rešitev. Postavljajmo bolj indirektna in bolj odprta vprašanja, v katerih bo uporabnik tisti, ki bo soustvarjal svojo rešitev. *(Kaj se dogaja v vašem življenju? Kaj si želite spremeniti? V čem je vaš problem? Kje vidite težave? Kako vam lahko pomagamo?)*

Prav tako se izogibajmo izražanju lastnih mnenj ali svojega nestrinjanja s sogovornikom. Ne kritiziramo in ne vrednotimo sogovornika in drugih. Slehernega moramo sprejeti kot svoj svet, ga ne obsojati, pomilovati, razvrednotiti.

Pomembno je tudi, da preverjamo pomen izrečenega – vsebine in doživljanja, razumevanja situacije, aktivnosti in dogajanja. Pri tem si pomagamo s stavki: *»Pravite da ...«* *»Če sem vas prav razumel(a), mislite da ...«* *»Ali bi lahko bolj natančno pojasnili, kaj ste mislili s tem?«*

Reflektiramo lahko vsebino izraženega, občutke, doživljanje, vsebino. S tem ko ponovimo izrečene besede, uporabniku pokažemo »ogledalo«, da smo razumeli njegove besede in občutke, njegovo videnje problema in možne rešitve. S tem pomagamo sogovorniku razjasniti njegove poglede in doživetja in mu na ta način zagotovimo, da smo ga razumeli. Pozorni pa moramo biti, da sogovornika ne prekinjamo, zato da bi reflektirali sporočilo. Pogoste napake, ki jih delamo v komunikaciji z uporabniki, so, da prepogosto vračamo sogovornikove besede, preveč poskušamo pojasnjevati, interpretirati. Pogosto se odzivamo samo na dejstva ali samo na izražena čustva – ne pa

na oboje. Pogosta napaka je tudi, da reagiramo tako rekoč na vsako izjavo oziroma stavek.

Sogovorniku ne smemo ponujati svojih pogledov na rešitev problema, vendar pa mu moramo podati stvarne, praktične, uporabne informacije o njegovih pravicah, o razpoložljivih sredstvih, virih in mrežah pomoči. Informacije, ki jih posredujemo ljudem v stiski, morajo biti podane na uporabniku razumljiv način, ob pravem času in v trenutku, ko jih oseba lahko sprejme.

Neučinkovita sporočila ovirajo reševanje problemov. To so predvsem sporočila, ki ponujajo rešitev problema, »ti« sporočila, namesto »jaz« sporočil (vrednotenje in obsojanje človeka in njegovih dejanj ter sporočila, ki so indirektna in prizadenejo sogovornika).

Molk pomeni, da se sogovornik v mislih ali čustveno pripravlja na nadaljevanje pogovora, zato tišine ne prekinjajmo prehitro; sogovornika spodbujamo z neverbalnimi sporočili ali kratkimi, nedoločenimi frazami.

Sogovornika soočimo z nasprotji, ki se kažejo v njegovih idejah, dejanjih ali nagibih, kadar opazimo, da zgodba, ki nam jo je posredoval, ni verodostojna.

Pogovor usmerjamo h koncu, k jasnemu in dogovorjenemu zaključku, tako da povzamemo namen in vsebino pogovora z jasnimi zaključki o tem, kaj je bilo dogovorjeno, kaj bo treba storiti in kdaj ter kako bomo preverjali rezultate.

Naj zaključim z besedami Matere Tereze: »Prijazne besede so lahko kratke in preproste, njihov odmev pa je neskončen.« •

to moramo vedeti

MERILA ZA DODELJEVANJE SREDSTEV

za sofinanciranje nabave najnujnejših sredstev za prizadeto prebivalstvo ob poplavah med 4. in 7. 11. 2012

1. Vlada Republike Slovenije je s sklepom št. 84400-4/2012/2, z dne 8. 11. 2012, dodelila sredstva za sofinanciranje nabave najnujnejših sredstev (kurjava, prehrambeni paketi, ozimnica, odeje, oblačila ...) za prizadeto prebivalstvo. Za Rdeči križ Slovenije sredstva v višini 750.000,00 € in Karitas v višini 750.000,00 €, ki bosta prizadetim dodeljevala sredstva v sodelovanju z občinami, CSD in URSZR.

2. Sredstva se bodo dodeljevala prizadetim ob poplavah na podlagi meril, ki sta jih soglasno določila Rdeči križ Slovenije in Karitas.

3. Kriteriji za dodeljevanje sredstev so:

- Oddaja podpisane in datirane vloge za pomoč.
- Ugotovitev, da je bil prosilec za pomoč prizadet v poplavah med 4. in 7. 11. 2012.

c. Ugotovljeno stanje

- poplavljeni prostori, kjer se ne biva (kletne kuhinje, garaže, gospodarska poslopja) – sredstev se ne dodeli
- poplavljen klet in uničena ozimnica – dodeli se materialna pomoč v znesku od 300,00 do 500,00 €
- poplavljeni kletni prostori in poškodovana infrastruktura (peči, grelci, vodovod, uničena kurjava) – dodeli se materialna pomoč v znesku od 500,00 do 1.000,00 €
- poplavljen stanovanje, kjer prosilec dejansko živi in ima uničeno stanovanjsko opremo (pohištvo, bela tehnika) – dodeli se materialna pomoč v znesku od 1.000,00 do 2.000,00 €

d. Socialni status prosilca:

- število družinskih članov
- število otrok
- število zaposlenih
- število invalidov/bolnih
- število prejemnikov denarne socialne pomoči in drugih prejemkov iz javnih sredstev
- drugo

4. Višina sredstev za posameznega prosilca je omejena na materialno pomoč med 300,00 in 2.000,00 €, posamezni prosilec pa je upravičen do pomoči na osnovi dokumenta, ki ga izda ali Karitas ali Rdeči križ Slovenije, in sicer:

- 0,00 €: poplavljeni prostori, kjer se ne biva (kletne kuhinje, garaže, gospodarska poslopja)
- 300,00 do 500,00 € materialne pomoči: poplavljen klet in uničena ozimnica
- 500,00 do 1.000,00 € materialne pomoči: poplavljeni kletni prostori in uničena infrastruktura (peči, grelci, vodovod, uničena kurjava)
- 1.000,00 do 2.000,00 € materialne pomoči: poplavljen stanovanje, kjer prosilec dejansko biva in živi in ima uničeno stanovanjsko opremo (pohištvo, bela tehnika)

5. Prosilec lahko prejme pomoč iz naslova omenjenih sredstev samo od ene organizacije.

6. Dokumentacija, ki jo hrani organizacija, ki izplača pomoč:

- podpisana in oddana vloga za pomoč
- podpisan sklep, ki ga podpiše odgovorna oseba Karitas ali Rdečega križa Slovenije
- seznam prosilcev, iz katerega bo razvidna višina prejete pomoči, ki ga podpišejo vsi člani posebne komisije

7. Sklicatelj posebne, 5-članske komisije je URSZR, sestavljena pa je iz predstavnikov: URSZR, občine, centra za socialno delo, Karitas in Rdečega križa Slovenije. •

PREPROSTOST

Peter Perše

Jezus, spravljaš nas v zadrego. Preprostost ni ravno krepost, ki bi nam bila blizu. Iz našega življenja je izginila v trenutku, ko smo pozabili nate. Življenje brez tebe pa je postalo naporno in težko. Za vse smo odgovorni sami, za vse slabo krivimo druge, nikjer ne najdemo utehe in pomiritve, vedno smo na poti, utrujeni in opešani. Ti pa nas vabiš, da gledamo na svet s tvojimi očmi.

Odkar si prišel med nas, postavljaš na glavo logiko tega sveta. Nemir v nas povzroča že tvoj prihod na svet. Tako drugačen je od tega, kar bi pričakovali, tako preprost ... Pričakovali bi, da se bo Božji sin razodel kot eden od pomembnejšev tega sveta, v soju žarometov, pred televizijskimi kamerami, kjer že ob njegovem prihodu nihče ne bi dvomil o njegovi veličini. Glas o njem bi se kot blisk razširil po internetu, o njem bi pisali na Twitterju, imel bi profil na Facebooku, polnil bi časopisne naslovnice, prirejal bi mega spektakle ...

Ti pa ubiraš povsem drugačno pot. Med nas prihajaš kot nebogljjen otrok, tvoj prihod mediji skoraj povsem spregledajo. Težko sprejememo, da se rodiš kot begunec, da so tvoj dvor jasli, dvorjani pa tujci, preprosti pastirji na betlehemske poljanah. Jezus, v takšni podobi ne razodevaš svoje moči, ampak svojo nemoč. A ti že veš, zakaj tako. K nam ne prihajaš kot vladar, ki bi se ga morali bati in bi bil blizu različnim elitam, ampak kot brat, blizu prav vsem. Kot Brat razumeš naše stiske, pomanjkljivosti, bolečine in ranjenosti. S svojim prihodom daješ vrednost našim človeškim naporom. Od nas ne pričakuješ, da bomo popolni, želiš pa, da gremo skozi življenje s teboj. Rad verjamem, da ni nobene tako nemogoče življenjske okoliščine, stiske ali bolečine, da v njej ne bi srečali tebe, našega Brata.

Jezus, spravljaš nas v zadrego. Tvoja beseda je jasna in preprosta. Taka, da jo lahko razumejo vsi ljudje, tako preprosti kot učeni. Tvoja beseda je prepričljiva, saj je vedno podkrepljena z dejanji. Ti ozdravljaš, nasičuješ, odpuščaš, celo obujaš od mrtvih, ti tudi trpiš in umreš. Kdo ti ne bi verjel? Pa mi? Mi znamo tako lepo govoriti. Tvoje preprosto naročilo ljubezni do Boga in do brata smo spremeniili v zapletene teološke razprave. Ob tem pa smo spregledali, da vodi pot do tebe samo po bratu. Kar storimo njemu, storimo tebi. Česar ne storimo njemu, tega ne storimo tebi (Mt 25,40). Hvalabogu niso vsi taki, kot sem pogosto sam. Med brati jih vidim veliko, ki nesebično brez velikih besed služijo tebi v bratu. Med sodelavci Karitas jih je veliko. Njihovo govorico razumejo vsi, verni in neverni,

in bogati, neuki in učeni. Po njihovih dejanjih si med nami prisoten ti.

Jezus, spravljaš nas v zadrego. Preprostosti nas učiš tudi v molitvi in slavljenju tvojega Očeta. Nanj se obračaš s preprostimi in zaupljivimi besedami, jaz pa imam težave s pozlato pri veličastnih bogoslužjih, z bogatim okrasjem cerkva, z eksclencami, monsinjorji, z ljudmi, ki so služabniki bratom samo na papirju, drugače pa živijo v svojem varnem malem svetu za visokimi cerkvenimi zidovi. Težavo imam, ko jih poslušam, kako govorijo o uboštvi in skromnosti, kako delijo ljudi na naše in vaše ... Jezus, ko gledam njih, težko vidim tebe. Nikoli pa nimam težav, da te ne bi videl v ljudeh, ki nesebično pomagajo drugim. Njihova ljubezen je tako velika, da ljubijo in sprejemajo tudi brata, ki razmišlja drugače kot mi in nas ima celo za sovražnike. Mar nam nisi nekaj takega naročil tudi ti? Oni so tvoje preprosto orodje v tem svetu.

Jezus, spravljaš me v zadrego. Ti kot Bog ne preračunavaš, ampak se za nas daješ ves. Tako drugačen si, saj se ne bojiš sprejeti križa in greš celo prostovoljno v trpljenje. Jaz pa sem preračunljiv. Preračunavam, ali se mi izplača, kaj lahko pridobim ali izgubim. Težko se ločim od svojega udobja, težko naredim več, kot je nujno treba. Ljudi v stiski ne vidim kot svojo težavo, saj imam že svojih skrbi vrh glave. Vest si lajšam s tem, da bodo za druge že poskrbeli država, različne organizacije, službe, servisi, Karitas ... Ob tem spregledam brata v svoji družini, na delovnem mestu, v soseski, med prijatelji in znanci. Obremenjujem se s tem, kaj sploh lahko dam, kako lahko pomagam. Ti pa mi praviš, da je veliko že moja prisotnost, nasmeh, pogovor. Odpri mi oči, da se bo moje služenje bratu začelo v okolju, v katerem živim. Nikoli naj ne zapiram srca pred stiskami in potrebami bližnjih.

Jezus, spravljaš me v zadrego. Ker si do konca preprost, živiš svoje življenje v nas ljudeh. Ko gledam brata, gledam tebe. Če te spregledam v bratu, greš preprosto mimo. Želiš, da te opazim. To želiš zaradi mene, saj je edino v tebi polnost življenja. V mojem svetu si prisoten tako nevsiljivo, da mi vedno, v vsaki okoliščini puščaš popolno svobodo. Jezus, želim biti tvoj. Želim hoditi za teboj in delati tako kot ti. Največ, kar lahko naredim, je, da se ti dam na razpolago, vse ostalo prepuščam tebi. Kot si ti šel za izgubljeno ovco, pošiljaš tudi mene, da iščem brate, ki so zašli, da jih pripeljem k tebi. •

IZKORIŠČANJE LJUDI ZARADI LASTNIH KORISTI

Seminar o trgovini z ljudmi in novodobnem suženjstvu

Jožica Ličen

Sodelavci Karitas se ob prvi pomoči ljudem v stiski srečujemo tudi z ljudmi, ki molčijo in trpijo, ker si ne upajo povedati, da se jim godi krivica, saj se tudi pred nami počutijo tujce v pravem pomenu besede. Ali ni strašno? Kolikokrat so se v naše centre obračali po pomoč delavci, ki so prosili za obleko za svoje domače, da so jim pred prazniki imeli kaj prinesiti. Garali so od zore do mraka, niso pa dobili niti toliko, da bi otrokom kupili igračo ali novo bundo. Niso pa si upali o tem spregovoriti, niso si upali povedati, da živijo v nemogočih razmerah, da niso niti zavarovani. Žal na to tudi sami nismo pomislili, vse dokler ni bilo javno znano, da se za številne, predvsem gradbene delavce, niso odvajali prispevki. Vse dokler ni moral nekdo od njih v bolnišnico, in takrat je postalo jasno, da je človek brez imena, brez dokumentov, brez dostojanstva.

29. oktobra je v prostorih Univerze v Gorici potekal seminar o različnih oblikah izkoriščanja in trgovine z ljudmi. Udeležili so se ga številni predstavniki institucij, ki delajo na področju tujcev in priseljencev, še zlasti s področja sociale, zdravstva, policije, sodstva, pa tudi nevladne organizacije, med njimi tudi Karitas.

Vsem prisotnim in predavateljem je bilo skupno zavedanje, da je večina priseljencev in tujcev prepuščena na milost in nemilost različnim skupinam ljudi, ki si na ta način ustvarjajo zaslužek. Če je bila pred leti glavni problem prostitucija, se sedaj pojavljajo nove oblike izkoriščanja ljudi na področju delovnih razmerij, ki mejijo na suženjstvo. Odpiranje meja in pretok delovne sile ima številne pasti, še zlasti je težko razločevati med prostovoljnim in prisiljenim izkoriščanjem delavcev. Potrebno je razločevanje med žrtvami posameznikov in tistimi, ki so v okviru organiziranega kriminala pristopili svobodno. Nezakonito priseljivanje je pravi rezervoar za trgovino z ljudmi. Poznane so večje skupine priseljencev, ki delujejo po svojih predstavnikih, ponekod imajo celo agencije. Prevladujejo skupine iz držav vzhodnega bloka, zlasti Romunije, Albanije, Bolgarije in Kosova, pa Nigerije, Bengalije, Kitajske in drugod. Tudi tu je potreben razumen pristop, saj lahko gre le za človeka, ki v novem okolju išče novo priložnost, ali pa e ta človek predmet izkoriščanja ali celo del kriminalne zdrúžbe.

Področja izkoriščanja so različna: prostitucija se s cest seli v stanovanja in različne masažne salone. Tu

ne gre več za klasično prostitucijo, marveč za suženjsko razmerje med prostitutkami in njihovimi zvodniki. Poznani so primeri, ko nad njimi izvajajo različne obrede in jih tako ustrahujejo, da so pripravljene na vse. Prav tako so prisotna izkoriščanja na področju dela v delavnicah in na gradbiščih, predvsem med sezonskimi delavci. Na tem področju ima ključni pomen delovni inšpektor, ki mora v vsakem primeru najprej zaščititi delavca, kar pomeni, da mora pristopiti s človeško, in ne le z zakonsko občutljivostjo. Zelo je razširjen pojav služabništva, kjer si posredniki vzamejo vlogo delodajalca. Sledijo skupine, ki izmenjujejo otroke, da ti prosijo ali celo kradejo za njih. Specifičen pojav je siva ekonomija, ki različnim kriminalnim združbam omogoča trgovanje z ljudmi.

Preiskovanje izkoriščanja in kriminalnih dejanj je, glede na zakonodajo, težavno, zato so različna socialna središča društev in organizacij velika opora policiji in sodstvu. Prav zaradi tega je zmagovita strategija odkrivanja in pomoč žrtvam mrežno sodelovanje. Nevladne organizacije, kot so Karitas in druga društva, so vstopna točka za številna dekleta in delavce, ki v svoji nemoči iščejo najprej človeško pomoč in solidarnost. Šele ko se ustvari zaupanje, so pripravljene spregovoriti o nemogočih razmerah, v katerih živijo. To so tako imenovani »kulturni posredniki«, ki lahko žrtvam pomagajo do pravnega varstva in zaščite.

Prav zato med kulturne posrednike spadamo tudi sodelavci Karitas. Taki in podobni primeri se ne dogajajo v pisarnah, zato je prav lokalno okolje prvo, ki take pregrehe lahko zazna. Le odprte oči in čuteče srce moramo imeti. Še tako zanemarjen in neprijeten obiskovalec je človek, človek, ki je ustvarjen po Božji podobi in nam je bil poslan na pot z določenim namenom. Še tako zavožena gospodična je le polovična grešnica, ki pričuje, kaj se v našem okolju dogaja. To, kar se dogaja v svetu, je pri nas šele v zametkih, zato ne smemo ostati križem rok, temveč take pojave spremljati in se dejavno vključevati v odpravljanje, pa čeprav samo z opozarjanjem.

Ob koncu smo se spraševali, ali obstaja možnost zdravljenja teh pojavov, ali bomo samo zbirali statistične podatke in ugotavljali, kako se stvari širijo ter kakor raste število novodobnih sužnjev. Osebno mislim, da smo pri vsem tem pozabili na osnovne moralne zakonitosti, ki vsakemu človeku zagotavljajo dostojanstvo. Občečloveški in Božji zakoni jasno kažejo smer zdravljenja teh pojavov. Premalo se sprašujemo o vesti in moralni ljudi, ki v tem procesu sodelujejo – in to so nedvomno tudi uporabniki teh storitev, za katere imamo navadno bolj prijazen pozdrav kot za njihove žrtve. •

celje

SPOMINI NA LETOVANJE V SONČNI HIŠI

Berta

Po naključju sem izvedela, da Škofijska Karitas Celje organizira počitnice oz. da ima svoj dom, imenovan Sončna hiša, v Portorožu. Na priporočilo Danice, aktivne članice naše Karitas, sem se opogumila in oddala prošnjo, kajti zaradi nagradenih izdatkov in podpovprečne pokojnine si drugih počitnic nisem mogla privoščiti.

V ponedeljek, 24. septembra, smo se udeleženci pričeli zbirati na železniški postaji v Celju, saj je bilo predvideno potovanje z vlakom do Kopra, naprej do Portoroža pa z avtobusom. Nabiti z adrenalinom smo se že na postaji predstavili drug drugemu in ugotovili, da smo sami »fejst« ljudje in da nam gotovo ne bo dolgčas.

Vagon je bil rezerviran, prostora dovolj, in tako sva se znašli v kupeju Darinka iz Laškega in jaz. Seveda sva se takoj zapletli v pogovor in po štirih urah vožnje skoraj preslišali obvestilo, da smo v Kopru. Tam nas je že čakal avtobus, ki nas je odložil tik pod našim domom.

Sprejem v Sončni hiši je bil domač in prisrčen. Mene je očarala predvsem okolica, »kmečka miza« pod brajdo in prečudovit razgled.

Kmalu so nam postregli s prvim kosilom, ki je bilo zelo okusno in raznoliko. Domenili smo se za dnevni red, jutranjo sveto mašo, ki jo je vodil naš g. Janez – Savinjančan, in za vse ostale aktivnosti. Ko smo se dobila »ugnezdili« v svojih sobah, smo se sprehodili do obale in ugotovili, da bo morje za nas prehladno, saj so se v njem namakali le še redki turisti.

Ker je vso noč močno deževalo, smo prvo dopoldne izkoristili za luščenje fižola in trenje ter prebiranje orehov. Tega dela sem se resnično razveselila, saj se mi toži po starih časih, ko smo to počeli vse zimske večere ...

Ni se mi pa sanjalo, da bomo že jedli potico iz teh orehov. Zato se lahko zahvalimo Ani iz Luč, ki je imela včasih kmečki turizem (tudi sama sem bila nekoč njen gost), in Štefki iz okolice Celja, ki je prejela že dve zlati medalji na sejmu Dobrote slovenskih kmetij na Ptujju. Potica jima je zelo dobro uspela in smo se lahko po običajnih obrokih sladkali z njo. Popoldan, ko je posijalo sonce, smo se šli kopat v Hotel Riviera. Vsak je našel kaj zase: nekateri smo plavali, nekaj se jih je sončilo, v masažni kadi pa smo se kar izmenjevali.

V sredo smo šli na panoramski izlet z ladjico po obeh straneh Piranskega zaliva, kjer nam je bilo zelo

prijetno. Popoldan pa smo šli na daljši sprehod skozi nekdanji železniški predor do strunjanskih solin in nazaj. Ta pešpot je bila zelo zanimiva, le noge so bile zvečer nekoliko težje. A po okusni večerji in ob sproščenem vzdušju smo pozabili tudi na utrujenost.

Starejša zakonca z Bizeljskega (zelo prijetna človeka) sta nam pripravila presenečenje: ponudila sta nam pokušino vina iz lastne kleti, v duetu pa sta zapela tudi dve stari, že pozabljeni narodni pesmi o vinu in ljubezni. Bilo je dosti smeha in zabave!

V četrtek dopoldne smo se z rednim avtobusom odpeljali v naš primorski biser Piran, kjer smo si ogledali Tartinijev trg in cerkev sv. Jurija ter njihov čudoviti muzej cerkvenih relikvij.

Imeli smo srečo, da smo naleteli tudi na Sejem istrske kulture, kjer so ponujali mediteranska zelišča, olja, mazila, napitke iz njih ter tudi najrazličnejše izdelke domače obrti iz naravnih materialov.

Vendar smo se morali vrniti in po kosilu smo se šli še enkrat kopat v bazen. Za večerjo so naši kuharji in njihovi pomočniki pripravili pravo pojedino, tako da smo šli spat z malce prenapolnjenimi želodci ...

Zadnji zajtrk je potekal že nekoliko v pričakovanju povratka. Po sveti maši smo dobili vsa navodila in se domenili, da bomo lepo pospravili za sabo, tako kot se za civilizirane ljudi spodobi.

Jaz pa se seveda nisem mogla izneveriti tradiciji in sem se v svojem imenu ter tudi v imenu vseh ostalih zahvalila osebjem, ki je tako lepo skrbelo za nas. Zahvala je bila nekoliko poetična, kar je bilo večini očitno všeč.

Ostal je le še povratek v Celje, kamor smo prišli ob 19. uri. Sama sem še ujela zadnji avtobus za Mozirje, tako da mi ni bilo treba nikogar prositi za prevoz. Malo utrujena, a zelo zadovoljna sem se odpravila spat, naslednji dan pa sem se šla zahvalit našim »karitasovcem«, ki so mi omogočili ta kratek, a nepozaben dopust.

Še enkrat se zahvaljujem predvsem zato, ker sem srečala nekaj čudovitih ljudi in sklenila trajno prijateljstvo s svojo »cimro«.

MIMICA IMA HIŠICO

Sodelavke ŽK Artiče in Sromlje

V nedeljo, 28. 10. 2012, je bil za gospo Mimico Kolan iz Sromelj prav poseben dan, saj je praznovala svoj 75. rojstni dan, hkrati pa dobila novo mobilno hišico. Rojstnega dne ni praznovala sama, ampak v družbi polne dvorane Prosvetnega doma v Artičah, kjer je ravno v nedeljo potekal 3. dobrodelni koncert Župnijske Karitas Artiče in Sromlje z naslovom »Hišica za Mimico«.

SOLIDARNOST OB POPLAVAH

Metka Šumej

Na koncertu, ki je trajal dve uri, je nastopilo 10 izvajalcev: Klapa Parangal, Vokalna skupina Aves, otroci iz skupine Srčki (artiški vrtec Ringaraja), Ansambel Jerneja Kolarja, Fantje Artiški, Ljudski pevci Sromlje, pevski zbor OŠ Artiče, Trebeški drotarji, Omar Naber in župnik Janez Turinek. Program je povezovala Janja Rostohar, za brezhibno ozvočenje pa je kot vsa leta doslej poskrbel Franci Derenda.

Gospa Mimica živi v Sromljah v skromni hišici s številko 27. Je preprosta kmečka ženska, ki nikoli ne prosi ničesar, je pa hvaležna za vso pozornost, ki ji je namenjena. Pri Župnijski Karitas Artiče in Sromlje je dozorela ideja, da ji priskrbimo novo domovanje in postavimo mobilno hiško na njeni domačiji. Pobudnica ideje Mihaela Rudar Neral, blagajničarka Karitas Artiče in Sromlje, in Ferdo Pinterič, predsednik KS Sromlje, sta zbrala sredstva, ekipo in akcija je stekla. Za hiško je poskrbelo podjetje M Mobil, enota iz Dobove, finančno pomoč in pomoč v storitvah je podarilo veliko podjetij in posameznikov, tako da so se dela odvijala hitro in bi bila pravočasno končana, če nas ne bi presenetil sneg.

Hiška Poly Mobil je postavljena, priključiti je treba le še vodo in elektriko, in gospa Mimica bo dobila novo bivališče, ki si ga še kako zasluži.

Hvala vsem, ki ste obiskali nedeljski koncert in prispevali kar 1500 evrov prostovoljnih prispevkov.

Gospo Mimici želimo še veliko zdravih let v novi hiški. Srečno! •

Narava je neukrotljiva. Ljudje se ne zavedamo, kako nemočni in majhni smo, dokler ne začutimo vseh razsežnosti njene moči. Tako se je ponovno izkazalo ob letošnjih podivjanih vodah v začetku novembra. Morali bi se zavedati, da se pred visokimi vodami nikoli ne bomo mogli stoodstotno obvarovati. Lahko pa skušamo preprečiti najhujše.

Ocene opustošenja na objektih, kmetijskih zemljiščih, infrastrukturi in vodotokih so večinoma že zbrane ali se še zbirajo. Številke so visoke, milijonske, a tistega strahu in občutka nemoči v človeku ne more zabeležiti in oceniti nobena lestvica. Človek, ki doživi vse to, v prvih trenutkih najbolj potrebuje pomoč sočloveka, ki mu lahko v danem trenutku ponudi osnovne materialne stvari za življenje, fizično pomoč in toplo dlan, da se zave, da v najhujših trenutkih ni ostal sam.

Tako po ocenah strokovnjakov kot domačinov so bile poplave v savinjski regiji tokrat katastrofalne. Celjsko območje je zaradi geološke sestave tal uvrščeno med zelo plazovita območja Slovenije. Tako so poleg poplavljanja škodo in strah povzročali tudi plazovi.

Celju z okolico je bilo tokrat vsaj nekoliko prizaneseno. Z izjemo prebivalcev na območju Špice, kjer se je razlila Ložnica, ki se ravno na tem območju izliva v Savinjo. Savinja je poplavela mestni park in del proti Polulam.

Takoj prvi dan po najhujšem je Škofijska Karitas Celje na terenu s pomočjo župnijskih Karitas z danega območja nudila najnujnejše (osnovna živila, čistila, prašek, odeje, oblačila ...) vsem tistim, ki so pomoč najbolj potrebovali. V teh dneh pa poteka delitev in zbiranje vlog za pomoč, ki jo je oškodovanim namenila država.

Tudi sedaj se je izkazalo, da je solidarnost med ljudmi lahko izjemna. •

GLAS IZ TERENA OB POPLAVAH

Milica Kovač, Velenje

Kot običajno vsak ponedeljek sem se tudi ta dan (5. 11. 2012) sredi dopoldneva odpravila v mesto po opravkih. Vendar v mesto nisem prišla. Le nekaj sto metrov od doma sem z avtom zaplavala po asfaltni cesti. V tem trenutku so se že oglasile gasilske sirene. Posveti se mi: poplave!

14

Poslušam radijske postaje, lokalne, slovenske. Cesta Arja vas–Velenje poplavljen, Polzela–Velenje poplavljen, Dolič–Velenje poplavljen, Šoštanj pod vodo in tako naprej.

Pa ne le Velenje; Savinjska poplavljen, Koroška poplavljen, Drava s pretokom 3.800 m³/s.

Strah in groza! Kaj lahko pričakujemo od podivjanih rek? Tudi od Pake, ki si je v sredi mesta izbrala novo strugo, odtrgala zajeten del brežine ..., posledice niso izostale.

Že naslednji dan sem bila soočena s tragedijo družine, ki je v našem mestu najbolj prizadeta. Poplavljen in uničen stanovanje z vso opremo (gospodinjski aparati), pohištvo, namočene stene, uničena ozimnica, prehranski artikli, oblačila.

Gospa je uspela rešiti le otroka. Takoj so ji prikočili na pomoč delavci z bližnjega gradbišča in sosedje, občina je v zelo kratkem času dala na razpolago stanovanje, ki je bilo še nevseljeno. Družina trenutno živi v istem bloku, dokler njihovo (invalidsko) stanovanje ne bo osušeno in sanirano.

V Karitas smo pomagali najprej s hrano, ozimnico, najnujnejšimi oblačili, čistili. Sodelujemo tudi pri urejevanju pomoči (iz državnega proračuna) in iz občinskega dobrodelnega sklada.

Pa to izjavo, ta podpis, vloga za pomoč, druga komisija ... Dokler tega ne doživiš, si ne moreš misliti, kako zahtevna je birokracija. Država pa pričakuje, da bodo oškodovanci prejeli pomoč v 14 dneh. Danes je 11 dni od poplave, pa je komaj imenovana komisija. Sem članica komisije s strani Karitas.

S prizadeto družino sem vsak dan v stiku. Pomagam, kar lahko. •

koper

SPOMIN NA ŽRTVE PROMETNIH NESREČ

Spomnimo se vseh, ki trpijo,
opogumimo jih

Elza Čehovin

Molitev za žrtve: Gospod, ti nas ozdravljaš na brezštevne načine in nam daješ moč, s katero odpustimo tistim, ki jim iz lastne nemoči ne moremo. Molimo, da bi tisti, ki jim je bila storjena krivica ali so jih prizadela dejanja drugih, lahko odkrili novo upanje, zmogli prerasti rane in bi s tvojo pomočjo premagali strah, sovraštvo in krivdo ter zaživel v miru. Gospod, po svoji milosti bodi z žrtvami.

V cerkvenem koledarju je 18. november označen kot svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč. Škofijska Karitas Koper v medgeneracijskih skupinah nudi psihosocialno pomoč posameznikom, ki so izgubili svojce in trpijo zaradi posledic nesreč. Srečujemo se z osebami, ki so zaradi invalidnosti, ki je posledica prometnih nesreč, nameščene v specializirani instituciji. V župnijski cerkvi v Solkanu je letos sveta maša in možnost pogovora o različnih pogledih na to tematiko ter tudi pričevanje udeležencev, ki vztrajajo na težki poti premagovanja trajnih posledic.

Dan spomina na žrtve prometnih nesreč nas opozarja na tragične razsežnosti tudi v slovenskem prostoru; to je dan, ko podoživimo bolečine, ki jih bližnjim, prijateljem, sodelavcem prizadenejo posledice prometnih nesreč. Ta dan je tudi odgovor na potrebe žrtev po javnem priznanju njihovega trpljenja in izgube. Ljudje se odzivamo na psihosocialne, materialne, duhovne stiske žrtev, ker v sebi prepoznamo, kako nasilno se nas je dotaknila huda preizkušnja s čustvenim trpljenjem, žalostjo, nemočjo. Izguba bližnjega ali težja telesna poškodba najbolj silovito, neprizanesljivo prizadene žrtvine najbližje. V prvih trenutkih nesreča potisne človeka v brezizhodno brezno, polno solza, bolečine. Življenje, vsakodnevni cilji, načrti se razblinijo, vse misli in dejanja so podrejeni tragičnemu dogodku. Ljudje imamo v svoji bližini tudi povzročitelje, ki do konca življenja nosijo v sebi občutke krivde, žalosti, obžalovanja, da so nesrečo povzročili. Z veliko obrambnimi mehanizmi se branijo ozavestiti odgovornost, včasih dolgo ostajajo neobčutljivi za človeško trpljenje. Papež Benedikt nas v okrožnici Rešeni v upanju nagovarja, da »človeka ne ozdravlja izogibanje trpljenju, marveč sposobnost trpljenje sprejeti, v njem zoreti, v njem najti smisel«. Oboji, tako svojci, ki prometno nesrečo in

njene posledice doživijo, kot tisti, ki nesrečo povzročijo, potrebujejo zaradi duševne rane, bolečin, čustvenega šoka, dolgotrajnih posledic pomoč vseh, na katere se lahko z zaupanjem obrnejo. Soočajo se s številnimi vprašanji. Nerazrešitev le-teh pelje v konfliktno in sovražne odnose med njimi. Povzročitelje nesreč velikokrat preganjajo utemeljeni občutki jeze, strahu, nesreča jih zaznamuje na osebnostnem, poklicnem, zdravstvenem in drugih področjih.

V naši ŠK se trudimo primerno obeležiti spomin na žrtve prometnih nesreč tako, da vztrajno spodbujamo naše skupine za samopomoč, da ponujajo pomoč in čustveno podporo prizadetim osebam s pomočjo pogovora. V pogovorih si izmenjujejo podobne izkušnje in se na tak način soočajo s tisko.

Ameriški psiholog Roger Solomon je povedal, da je prometna nesreča s hujšimi poškodbami zagotovo eden najbolj zaznamujočih dogodkov, ki v posamezniku in njegovih bližnjih povzročijo hud posttravmatski sindrom. Za vsakega posameznika to pomeni popoln preobrat vsakdanjega življenja na vseh področjih.

Upam si trditi, da to velja tako za tiste, ki trpijo za posledicami, kot tudi za večino tistih, ki prometno nesrečo povzročijo. •

ljubljana

VESELJE V SOŽITJU

Praznovanje 20-letnice ustanovitve
Župnijske Karitas Dobropolje-Videm

Andrej Debeljak

Začel bom kar z naslovom, s katerim je Župnijska Karitas Dobropolje 20. oktobra 2012 občanke in občane naše občine počastila z dobredelnim koncertom.

Glasbeno-dramski večer, razgiban, pisan, utripajoč in prežet s pozitivno energijo, ki sta ga duhovito in izvorno, v kontekstu sožitja povezovala nadobudna Sara Blatnik in izkušeni Igor Ahačevčič, se je s svojo toplino in sporočilom dotaknil vsakogar, ki je žrtvoval drobtinico svojega časa in srca ter se v soboto zvečer v Jakličevem domu pridružil karavani, ki je svoje slavje ovekovečila tudi z dobroto, saj je prostovoljne prispevke takoj namenila trem pomoči potrebnim družinam.

Če seštejem vse nastopajoče, govornika (direktor Škofijske Karitas Ljubljana g. Tone Kompare in tajnica Župnijske Karitas Dobropolje ga. Marta Šuštar) ter še vse druge, ki so sodelovali, od tistih, ki so skrbeli za sceno, ozvočenje, osvetlitev, do donatorjev in skrbnih rok, ki so poskrbele za zakusko po koncertu, ter kakopak poslušalcev in gledalcev koncerta, dobim

Noetovo barko, v kateri je zaobjeta cela populacija obeh spolov, vseh starosti, stanov, poklicev, nazorov in še česa, ki je imela ta večer in ima verjetno tudi nasploh v življenju izostren čut za sočloveka, dobroto in pomoč. Vse to pa poleg spoštovanja in iskrenosti temelji na sožitju med vsemi na tem dragocenem koščku veselja.

In dandanes, ko svet z nadsvetlobno hitrostjo drvi v pehanje za materialnimi dobrinami, ko se lestvice človeških vrednot podirajo kot hiše iz kart, ko egoizem zida vedno višje zidove sam okoli sebe in vse bolj postajamo roboti, okuženi z vsem, kar nam potrošniški sistem ponuja, prepričujejoč nas, da vse to moramo imeti, je jubilej in njegov koncert svetel žarek, ki daje upanje, da človek še obstaja, da obstaja in še utripa srce. Šele ko nas doleti nesreča, se zavemo, da smo neboljjeni kakor listi na drevesu, ki jih že majhen piš

odtrga od vej in vrže ob tla. Koliko ljudi je, pa ne le na širnem svetu, ampak že tu okoli nas, ki potrebujejo pomoč?! Pomoč vseh vrst. Star pregovor pravi: če je samo en par rok, včasih zmanjka samo pol kilograma, zaradi katerega je breme pretežko. In ko tega ne bomo več videli in ne vedeli, bomo naenkrat sami. Ko nam ne bo več mar za sočloveka in za druge in ne drugim mar za nas, bo svet mrtev. Huda grožnja, za katero pa ni treba, da se uresniči. Vsak sam zase lahko začne s preprostimi vsakdanjimi stvarmi: s tistimi polkilogramskimi. Ko v trgovini vidiš, da se starka ali starček mučita s tovorom, jima pomagaš. Oblačila, ki jih ne potrebuješ, daš tistim, ki jih nimajo, in če se vsak dan odpoveš samo eni stvari, ki je v resnici ne potrebuješ, prihraniš toliko, da lahko nekemu pomagaš preživeti.

Razmišljanj, besed, zgodb in naukov bi lahko bilo sto strani. A besede ne nasitijo, ne oblečejo, ne plačajo položnic, ne zdravijo, ne postavljajo porušenih domov ... Potrebna so dejanja.

20. oktober, dvajset let, praznovanje, veselje, druženje. Klub temu da je bilo veliko dobrega storjenega v tem obdobju, ni časa za letenje na krilih pohval in komplimentov, sanjarjenje in samopaštvo. Severovzhodno Slovenijo so prizadele katastrofalne poplave, ki so neštetim ljudem vzele dom in osnovne

življenjske potrebščine. Srce se je stisnilo ob njihovi nesreči in človečnost je kriknila v skrbi zanje. V tisoče prsih se je zganilo, da bi pomagali vsem, ki jih je doletela ta katastrofa.

Oprostite mi, ne morem dokončati članka. Vsak trenutek je dragocen. Sestra! Brat! Se vidimo na okopih dobrote, da rešimo človeka. •

OTVORITEV SKLADIŠČA KARITAS V TRŽIČU

Nuša Meglič

Pa se je zgodilo! Uradno smo odprli in blagoslovili naše skladišče na Koroški cesti 7 v Trziču. Lepo je videti sadove prostovoljnega dela, ki ga vodi želja pomagati drugim. V avgustu, ko so vsi opozarjali, da se je treba izogibati hujšim naporom, se je v tem prostoru ribalo, barvalo, pomivalo, brusilo in zbijalo. Zraven se je celo zapelo, in veselje je bilo pogledati skupino ljudi, ki so uživali v svojem delu, čeprav so bili vsi prepoteni in umazani. To najtežje delo je za nami.

Prostore je blagoslovil naš gospod župnik David Jensterle ob asistenci gospoda Lazarja iz Leš. Bil je

lep dogodek, ki so se ga udeležili tudi gospod župan Borut Sajovic, gospod Jože Kern kot predstavnik Škofijske Karitas Ljubljana, prijatelji iz sosednjih ŽK in seveda večina naših bistriških prostovoljcev ter celo nekaj bistriških faranov. Prebrali smo berilo in psalm in se v svojih prošnjah obrnili na nebeškega Očeta. Hvala res vsem, ki so nam pomagali pri delu, in vsem tistim, ki so z nami delili veselje in nam izrekli lepe, spodbudne besede.

Po blagoslovu smo se tudi malo posladkali z dobrotami, ki so jih prispevali naši člani, in vzdušje je bilo prav pristrčno. Obiskali so nas tudi že prvi sosede in se ponudili v pomoč.

Prostori so, volja in žegen sta. Ljudi, ki potrebujejo pomoč, je veliko. Preveč! Mogoče nam prav s tako prisotnostjo v centru Tržiča uspe zasejati seme karitativnosti tudi v tržiški župniji. Saj je prav v centru skritih veliko stisk.

Z Božjim blagoslovom in sočutnim srcem se bomo trudili iskati tiste tihe in najbolj skrite stiske in biti v pomoč najbolj ranjenim ljudem, ki jih je v Tržiču žal veliko preveč. •

PREDAVANJE DR. JANEZA JUHANTA V CERKNICI

Polona Miklič

Škofijska Karitas Ljubljana za svoje prostovoljce vsako leto organizira sklop predavanj v jesenskem in pomladanskem času. Letos smo začeli s predavanjem dr. Janeza Juhanta v Cerknici. Predavanja z naslovom Strah in vera se je udeležilo več kot 50 prostovoljcev iz župnijskih Karitas z Notranjske.

V uvodnem delu je dr. Juhant spregovoril o čustvu strahu, ki je prisotno pri vsakem človeku na svoj način in različno v posameznih obdobjih človeškega življenja. Poudaril je, da sodobna družba predvsem preko medijev še spodbuja in ustvarja posebno kulturo strahu ter ogroženosti, za kar smo v ekonomski in družbeni krizi ljudje posebej dojemljivi, saj nas ne varujejo več religiozne tradicije in verovanja. Velik izvor strahu je tudi zavedanje o ranljivosti in minljivosti človeškega življenja.

Obrambo pred strahom ljudje črpamo iz toplih in razumevajočih medčloveških odnosov, kjer lahko z drugimi podelimo svoje notranje življenje, predvsem intimne strahove, dvome in stiske. Odprti človeški odnosi in bližina omogočajo zmanjševanje strahu. Drugi, morda še pomembnejši vir obvladovanja strahu pa je odnos človeka z Bogom, v katerem najde zavarovanost in obdanost.

Predavatelj je zelo zanimivo predstavil svojo anketo o strahu in obvladovanju, ki jo je nedavno izvedel med slovenskimi duhovniki. Iz zanimivejših in pogostejših odgovorov je bilo videti, da tudi duhovniki doživljajo čisto običajne strahove in bojazni. Nagovorilo nas je njihovo iskreno pričevanje, kako v veri in v odnosu z Bogom najdejo resnično moč za obvladovanje strahu.

Naj bo to povabilo na naslednje predavanje dr. Juhanta, ki bo 13. decembra na Brezjah. V Ljubljani (22. novembra) in v Novem mestu (13. decembra) pa bo o različnih obrazih depresije predaval dr. Marko Pišljari, strokovni direktor Psihiatrične bolnice Idrija. Vabljeni! •

DOBRODELNI KONCERT ŽUPNIJSKE KARITAS ROVTE

Veselje v sožitju

Metka Bogataj

Ni naključje, da smo se ravno na zahvalno nedeljo, 4. novembra 2012, v zgodnjih popoldanskih urah v izjemno velikem številu zbrali v Domu krajanov v Rovtah. Odzvali smo se namreč prijaznemu vabilu, naj se udeležimo letos že 17. dobrodelnega koncerta župnijske Karitas. Morda nas je bolj kislo vreme še bolj navdalo z nekim notranjim vzgibom, da gremo in prispevamo kamenček v mozaik dobrodelnosti. Od blizu in daleč so prišli ljudje dobre volje in odprtih src. Povabljeni glasbeni gostje so se vneto pripravljali na nastop, medtem ko sta voditeljici prireditve Rezka Drmota in Maja Nagode pozdravili prisotne goste ter ostalo občinstvo. Med gosti je sedelo kar nekaj pomembnih osebnosti cerkvenega in posvetnega življenja v občini in celo na državni ravni. Tako smo lahko pozdravili domačega župnika Janeza Petriča in še nekatere duhovnike in člane župnijskih Karitas, msgr. Toneta Kompareta, direktorja škofijske Karitas, župana občine Logatec Berta Menarda ter oba podžupana, predsednika KS Rovte Viktorja Trčka, ministrico za Slovence po svetu Ljudmilo Novak, poslanko DZ Ivo Dimic, direktorico CSD Logatec Tatjano Milavec ter kolektiv in ravnatelj OŠ Rovte Mitjo Turka. Glavni govornik je bil letos generalni tajnik Slovenske Karitas Imre Jerebic.

Pesem zvonov ubrano vsak dan poje, tako za dobro jutro in za vabilo k sveti maši kot žalostno pesem slovesa ob pogrebih. Zvonovi pa so ubrani, če jih vodi ubran zbor pritrkovalcev ali penkarjev, kot jim pravimo v Rovtah. Tako je njihova pesem zazvenela tudi kot uvodni pozdrav v letošnji dobrodelni večer. Skupina že izkušenih fantov in mož ter izjemna in nadarjena skupina deklet je zvonovom narekovala nežen in ubran zven. V čast zvonovom je domačin Janko Petkovšek spesnil celo pesem, ki jo je prebrala Cilka Jereb. Vesele se navadno začne že v najnežnejših letih in tvorci le-tega so otroci.

Mali učenci OŠ Rovte so s prikupno igrico o medvedkovih medenjaki prvi opozorili, da je treba deliti z drugimi, pa če je ta dar še tako majhen. Mali otroci imajo majhne roke, pa zato veliko srce!

Tudi župan je v pozdravnem govoru poudaril pomen zahvale in medsebojne solidarnosti. Le taki odnosi, obogateni z vsestransko ljubeznijo, bodo rešili svet. Svojo dobrodelnost so dokazali tudi letošnji gostje, ki so se odzvali vabilu na nastop. Da je glasba univerzalna govornica, ki pove mnogo več, kot si lahko mislimo, so dokazali vsi gostujoči glasbeniki.

Kako lahko iz preproste »frajtonerice« izrabimo čarobne zvoke, je pokazala Karmen Razboršek, ki je s svojo razigranostjo in prešernim nasmehom prva ogrela dlani poslušalcev. Pevsko so nas skozi večer popeljali člani zasedbe Jazzva, ki ustvarjajo glasbo le s svojimi glasovi in pravijo, da se radi poigravajo z različnimi zvoki. Zapeli so tudi domačini, člani cerkvenega pevskega zbora Rovte, ki jih še vedno vodi organist in zborovodja Janez Treven. Prav poseben glasbeni gost je bil pevec, poznan s slovenske glasbene scene, Ivan Hudnik. Solist, ki pa čedalje več poje z Miheličevim ansamblom, nam je postregel s tremi skladbami, med katerimi vedno znova najbolj potrka na naša srca pesem Dva novčiča.

Dvorana je skupaj s pevcem zapela in čutiti je bilo, kako se je občinstva globoko dotaknila skromnost in veličina uboge vdove. Da je v dvorani zavela toplina in veselje, pa so seveda poskrbeli narodnozabavni glasbeni ansambli s harmoniko. Letos so bili to ansambel Donačka in daljne Štajerke, skupina Dominik iz Žalca, ki preko glasbe išče svoj osebni stik z Bogom, iz sosednje Ložanske doline pa so priletele Ložanske vrane in spravile poslušalce v izjemno veselo vzdušje. Malce drugače so si nastop zamislili Genialci s Petro, ki so hudomušno začinili večer. Narcis so zasedba, v kateri se je predstavil naš krajan Uroš Ferenc, in poželi so bučen aplavz.

Kakor rastejo pšenični klasi na njivi v sožitju in skupaj dajo kruh, tako smo ta večer kot eno dihali vsi, ki smo se pridružili dobro mislečim. Te pohvale ni mogel skriti tudi glavni govornik Imre Jerebic, ki je poudaril poseben pomen notranjega veselja. Veselje pomeni biti v sožitju z bližnjim; ne smemo utesnjevat drug drugega, sožitje mora temeljiti na dogovoru in človeškem dostojanstvu. Učiti se moramo tako sprejemati kot dajati. Vedno pa moramo postaviti meje, ki so v današnjem vse bolj razrvanem svetu izjemnega pomena. Prav tako zadovoljstva ni mogla skriti ministrica Ljudmila Novak, ki je dejala, da Karitas povezuje dobre ljudi. Nameniti čas drugemu je človeška vrlina, ki pomaga v stiski in reši marsikoga v njegovi nemoči. A najti moramo tudi moč, da si najprej skušamo pomagati sami, šele nato iščemo pomoč drugega. To nas utrdi, da ne obupamo. Obup pa ta večer ni bil potreben. Ta večer je bil poln dobrote, veselja, medsebojnega spoštovanja in vere v bližnjega ter v Boga.

Kot eno je na odru ob koncu zadonela pesem Med prijatelji nam je lepo, ki jo je ansambel Narcis skupaj z ostalimi glasbeniki podaril publiko. Res nam je bilo lepo. Da je tako že sedemnajst let po vrsti, neutrudno skrbi naš zvesti Hieronim Kavčič s svojimi sodelavci. Na njegovih ramenih vsako leto sloni breme priprave in organizacije prireditve, ki zahteva celega človeka in pol. To lahko dela le nekdo, ki je pripravljen odpreti srce za druge. Zato naj Bog Ronku, kot ga domačini kličemo, nameni še obilo zdravih let in moč za dobrodelnost v župniji Rovte. Ni tolikega pomena število evrov, ki so se nabrali v košarici, pomembno je, da smo znova dokazali, da znamo prisluhniti tihim klicem na pomoč. Dokler se nas bodo ti klici še dotaknili, se nam ni bati. Eden zmora veliko, več nas zmora premikati gore, pravi misel.

Pesem pravi: »Ta svet je lep, če nekemu nekaj daš, ta svet je lep, če nekoga rad imaš, če stisneš roko komu, ki ga kaj boli, ta svet je lep, če si človek do ljudi.« Naj bodo te misli naše vodilo skozi življenje, ki je kljub mnogim temnim oblakom še vedno enkratno in nenopovljivo. •

maribor

POMOČ KARITAS OB POPLAVAH NA KOROŠKEM IN V PODRAVJU

Darko Bračun

Povodnji zaradi obilnega deževja od 4. do 7. novembra 2012 so prizadele velik del Koroške in Podravja. Poplavljenih je bilo čez 600 stanovanjskih objektov. Mnogi so ostali brez vsega ali pa imajo poškodovano, kar so skozi leta z veliko težavo in odpovedmi gradili. Voda in mulj sta poškodovala bivalne prostore, uničila ozimnico, peči, električno inštalacijo ...

Najhuje so poplave prizadele naslednje kraje: Črna, Slovenj Gradec, Pameče, Šentjanž pri Dravogradu, Dravograd, Vuzenica, Muta, Maribor – Melje, Zrkovci, Malečnik, Duplek, Markovci, Gorišnica, Videm pri Ptuju, Cirkulane in okolica Ormoža.

Katastrofalne posledice smo s sodelavci in prostovoljci Župnijskih Karitas na ogroženem področju reševali v prvi fazi z delitvijo pomoči v obliki hrane, oblačil, odej in higienskih potrebščin – čistil. Na tem mestu se moramo zahvaliti za veliko požrtvovalnost in pripravljenost pomagati vseh sodelavcev Karitas in drugih dobrih ljudi, tako lokalno na poplavljenem področju kot širše, saj je pomoč v različnih oblikah prihajala iz vseh delov Slovenije.

Prva pomoč je razdeljena. Pred nami je II. faza pomoči Karitas prizadetim v poplavah, ki se bo nanašala na razdelitev sredstev, ki so bila s sklepom Vlade RS dodeljena Karitas za sofinanciranje nabave najnujnejših sredstev (kurjava, prehrambeni paketi, ozimnica, odeje, oblačila ...) poplavljenim, ter sredstev in materialnih donacij, ki jih je zbrala Karitas.

V tej II. fazi realizacije pomoči Karitas je pomembno, da prizadetim zagotovimo zadostno in predvsem tisto pomoč, ki jo dejansko najbolj potrebujejo. Na ta način jim bomo sodelavci in prostovoljci Karitas pokazali, da v tej grozljivi izkušnji in situaciji niso ostali sami in da so ob pomoči širše skupnosti – občestva Karitas – sposobni sanirati posledice vodne ujme ter zaživeti polno življenje ob zavedanju, da ujma ni prinesla samo katastrofalne škode temveč tudi povezanost in solidarnost nepredstavljenih razsežnosti.

Vsem in vsakemu posebej se želimo še enkrat zahvaliti. Hvala za vso pomoč. Zavedamo se, da brez vaše pomoči Karitas v naši nadškofiji ne bi zmogla storiti toliko dobrega. Še enkrat hvala za to povezanost in zgled solidarnosti. Hvala sodelavcem, sodelavkam, prostovoljcem, prostovoljkam

župnijskih Karitas na ogroženih področjih za hiter odgovor na stiske in konkretno pomoč poplavljenim. Bodimo z vsemi, ki so bili prizadeti v teh poplavah, povezani tudi v molitvi in naj priprošnja bl. A. M. Slomška varuje vse, ki se na takšen in drugačen način borijo s posledicami te vodne ujme. •

Spodnji Duplek

Poplavljen kuhinja

Nadškof Turnšek obiskal poplavljen

murska sobota

DVAJSETI ŠKOFIJSKI KLIC DOBROTE

Jožef Kociper

Leta gospodovega 1991 je v pokrajini ob Muri brobotalo od solidarnosti in dobrodelnosti. Duh 1. maja 1990 je iz centra države širil ob murskih meglicah voljo do pomoči bližnjemu. Ta prvinski duh človečnosti, ki je bil v prejšnjem sitemu Cerkvi odrekan, se je obujal iz »ilegalnosti«. Pravzaprav ni bil v ilegali, ampak samo ni bil priznan od takratne politične diktature. Prvega maja 1990, šele mesec dni po prvih demokratičnih volitvah, si je Cerkev upala stopiti v javnost s svojim delom in zgleodom za sočutje z najmanjšimi. Na ta dan je bila namreč ustanovljena Slovenska Karitas.

V letu 1991 je bilo v pokrajini ob Muri ustanovljenih kar pet župnijskih Karitas in v naslednjem letu še sedem. Tako je kar tretjina vseh župnij v Pomurju že bila organizirana na karitativnem področju. Naslednja tretjina župnij se je organizirala v letih do 2004. Ob ustanovitvi Škofijske Karitas Murska Sobota pa se je okorajžila še zadnja tretjina duhovnikov, laiki pa so tako ali tako vselej ZA.

Verjetno pa je Pomurski Klic dobrote spotoma dal permanentno spodbudo ZA organizirano delovanje krajevne Cerkve na temeljnem področju njenega poslanstva.

Upamo, da bodo vsi duhovniki v Sloveniji v letu vere ugotovili, da so najpristnejši oznanjevalci takrat, ko služijo najmanjšim.

Leta 1993 je ga. Milke Kavaš iz Župnijske Karitas Beltinci dala pobudo za organizacijo prvega Pomurskega Klica dobrote. Vsebinsko, organizacijo in namen za prvi dobrodelni koncert v pokrajini ob Muri je predstavila na koordinaciji župnijskih Karitas. Ker je bilo že takrat čutiti veliko naklonjenost tovrstni prireditvi, smo jo organizirali v Odrancih, kjer je bila na razpolago velika dvorana. Prvo prireditev je zaznamoval duh toplega družinskega okolja. Posebna gostja prireditve je bila glasbena družina Anice in Toneta Sečnik iz Ljubljane. Prav tako je prireditvi dala poseben zven družina pobudnice prireditve Milke Kavaš. Bogato prireditev so popestrili še mladi iz Beltincev in več drugih ljudi dobre volje.

Skoraj tisoč udeležencev prvega Pomurskega Klica dobrote ima v spominu začetek sneženja pred pričetkom prireditve in po dveh urah skoraj pol metra debelo snežno odejo. Kako se je družina Sečnik v tistem me-težu prikopala do Ljubljane, pa bi verjetno bilo za lepo zgodbo.

V dvajset dobrodelnih prireditev je bilo vložena veliko truda in dela sodelavcev Karitas, prav tako do-

brodušnih nastopajočih, ki so se odrekli honorarju. Žal pa smo v zadnjih letih priča plenjenju SAZAS-a, ki se po zakonu ne more odreči (tako vsaj pravijo najodgovornejši na SAZAS-u) svojemu kar zajetnemu plenu. Čeprav je prireditev Škofijskega Klica dobrote, ki ga organizira Karitas s statusom humanitarne organizacije, namenjena najšibkejšim, se z drobtinami revežev nasiti še kar nekaj dobro rejenih SAZAS-ovih članov. Če primerjamo živo delo umetnikov, ki so nastopili na dobrodelni prireditvi Škofijski Klic dobrote, s plenom SAZAS-a, ki si ga vzame v razmerju en avtor, ki ustvarja v živo na prireditvi, in en avtor, za katerega si zapleni SAZAS za enkratno »koriščenje« avtorskega dela njihovega člana, bi potem prireditev imela stroškov za več deset tisoč evrov. Če naredimo še ekonomsko primerjavo, bi vsak udeleženec moral prispevati vsaj sto evrov, da živo delo na prireditvi ne bilo bi vredno manj od posne-manja avtorskega dela člana SAZAS-a.

V zahvalo objavljamo vrstni red Škofijskega Klica dobrote od začetka pa do današnjih dni.

1. 1993 Župnijska Karitas Odranci in župnijska Karitas Beltinci
2. 1994 Župnijska Karitas Beltinci
3. 1995 Župnijska Karitas Bogojina
4. 1996 Župnijska Karitas Turnišče
5. 1997 Župnijska Karitas Črenšovci
6. 1998 Župnijska Karitas Beltinci
7. 1999 Župnijska Karitas Murska Sobota
8. 2000 Župnijska Karitas Sv. Jurij ob Ščavnici
9. 2001 Župnijska Karitas Ljutomer
10. 2002 Župnijska Karitas Lendava
11. 2003 Župnijska Karitas Razkrižje
12. 2004 Župnijska Karitas Dobrovnik
13. 2005 Župnijska Karitas Kobilje
14. 2006 Župnijska Karitas Markovci
15. 2007 Župnijska Karitas Sv. Jurij ob Ščavnici
16. 2008 Župnijska Karitas Lendava
17. 2009 Župnijska Karitas Tišina
18. 2010 Župnijska Karitas Mala Nedelja
19. 2011 Župnijska Karitas Odranci
20. 2012 Župnijska Karitas Murska Sobota. •

ново mesto

ČE IMAŠ VELIKO SRCE

4. dobrodelni koncert Župnijske Karitas Črnomelj

Ana Pavlakovič

Maki, živordeči maki med zlato rumeno pšenico in maki skupaj z zrelo pšenico v glinastih loncih, zelena pšenica, ki je ravno dobro vzkliła, zreła pšenična zrna v prtastih vrečah in na mizi pod odrom dišeča belokranjska pogača z zlato rumeno zapečeno slanino. Vse to in še rešeto, ki je čakalo, da prevetri zrelo zrnje in sito, da preseje moko, je krasilo oder na četrtem dobrodelnem koncertu z naslovom »Podajmo si roko upanja«, ki ga je v petek, 26. oktobra, organizirala Župnijska Karitas Črnomelj v tamkajšnjem Kulturnem domu.

Skrb za druge tudi nam samim prinaša veselje in vzbuja občutek prijaznega sobivanja in prijateljstva. Skrb za druge vnaša v naša življenja barve in nas bogati. Skrb za druge vzdržuje upanje, ki je v človeškem srcu podobno plutovini v vodi. Lahko jo potopiš do dna, toda vedno splava na površje. Da bi lažje vzdrževali upanje mnogim ljudem v stiski, so povabili številne nastopajoče, ki so s svojim skrbno pripravljenim programom prisotnim pričarali čudovit večer. Vsi nastopajoči so se velikodušno odpovedali honorarju.

Vse prisotne, med katerimi sta bila predstavnik škofije Novo mesto g. Božidar Metelko in direktor škofijske Karitas Novo mesto g. Igor Luzar s sodelavci, sta pozdravila županja občine Črnomelj ga. Mojca Čemas Stjepanovič in predsednik župnijske Karitas Črnomelj g. Peter Kokotec.

V času današnje krize, ki se vedno globlje zažira v številne družine, se vedno več ljudi znajde na robu preživetja in številni med njimi so odvisni od pomoči drugih. Župnijska Karitas bo del zbranih sredstev namenila za nakup hrane, s katero bo dopolnila in obogatila osnovne prehranske pakete, ki jih dobiva iz zaloga EU. Del sredstev bo namenila za dopolnitev in posodobitev pripomočkov za nego na domu. Zadnje čase opažajo, da je povpraševanje po teh pripomočkih vedno večje, kajti vedno več starih in bolnih ljudi ostaja v domači negi. Preostala sredstva pa bo namenila mladim in jim pomagala pri plačilu dijaškega ali študentskega doma oziroma vozne karte. •

DUHOVNA OBNOVA ZA SODELAVCE ŠKOFIJSKE KARITAS NOVO MESTO

Marjan Dvornik

V soboto, 10. novembra, so se v Župnijskem domu v Šentjerneju zbrali prostovoljci župnijskih Karitas na jesenski duhovni obnovi. Tokrat nas je bilo preko 80, kar je največ doslej. Premišljevanja je pripravil Andrej Pažur, župnik župnije Fara pri Kočevju, ki je tudi sam velik prijatelj prostovoljstva in zelo aktiven pri delu kočevske župnijske Karitas. Ob odlomku o Samarijanki je razmišljal o vodi, ki jo daje Jezus, vodi, ki nas v celoti odžeeja, ob tem pa tudi sami postajamo studenci žive vode za druge. V letu vere je bil to še en korak k požitvi osebne vere vsakega udeleženca, kar smo videli ob spontanem aplavzu ob koncu. Sveto mašo v župnijski cerkvi sta darovala gost Andrej in direktor Škofijske Karitas msgr. Igor Luzar. Andrej nas je pri pridigi spodbujal k zahvaljevanju, saj je to ena od temeljnih drž vsakega kristjana. Po maši pa nas je tajnik Škofijske Karitas g. Gregor Vidic seznanil z aktivnostmi pred tednom Karitas in povabil vse prisotne, da se udeležimo srečanja na Ponikvi in v Celju. Marjan Dvornik je na koncu predstavil predlog novega projekta za tiste župnijske Karitas, ki se zavedajo, da bo dosedanja pomoč, ki jo dobivamo v obliki »evropske hrane«, v naslednjem letu ugasnila. Po tem uradnem delu smo se družili ob skupnem kosilu. Posebej smo bili hvaležni gostitelju, domačemu dekanu Antonu Trpinu, za gostoljubje. •

21

Foto: Marjan Dvornik

Foto: Ivan Pavlakovič-ml.

TEK PODNEBNE SOLIDARNOSTI

Mojca Urh

Krog solidarnosti okoli planeta Zemlje je sklenjen, še več, sklenili smo že drugi krog, in tako smo skupaj že drugič obkrožili ekvator (80.150 km). Učitelji, profesorji in drugi posamezniki še vedno sporočajo solidarne kilometre. Do sedaj smo skupaj zbrali že **80.631,30 km**.

22

S **Teke podnebne solidarnosti** smo po osnovnih in srednjih šolah začeli v spomladanskih mesecih leta 2010, nadaljevali v naslednjih dveh šolskih letih tako v Sloveniji kot na Slovaškem, k teku povabili tudi študente, skavte in tekače Ljubljanskega maratona ter druge posameznike. Odziv s strani šol je bil fantastičen, od ust do ust se je Tek podnebne solidarnosti širil naprej do drugih šol in šol s prilagojenim programom. Vse do danes, ko s Tekom podnebne solidarnosti počasi zaključujemo. Na željo učiteljev bodo Teki podnebne solidarnosti po šolah potekali tudi v spomladanskih mesecih leta 2013. V tem času so različne aktivnosti v sklopu Teka podnebne solidarnosti potekale v 126 OŠ in 16 SŠ, poleg njih je sodelovalo 2998 študentov in več sto posameznikov. Vseskozi nas je vodila misel, da je **prav solidarnost tista, ki bo pomagala pri odpravljanju podnebnih sprememb**. Podnebne spremembe so problem sedanjosti, na katerega **vpliva vsak posameznik s svojimi vsakodnevnimi dejanji**. Prebivalci revnih dežel s svojim načinom življenja najmanj prispevajo k tem spremembam, občutijo pa hude posledice, ki se odražajo predvsem na njihovem zdravju in pri zagotavljanju osnovnih življenjskih potrebščin, kot sta pitna voda in hrana. Ob tem se nam je porodila ideja, da lahko učence, dijake, študente povabimo k teku in drugim aktivnostim ozaveščanja o tej problematiki. Učenci in dijaki so si pred tekom v kratki delavnici izbrali namen teka v povezavi s problematiko podnebnih sprememb v Afriki in ga zapisali na majico. Na majicah so bili zapisani različni nameni teka, in sicer:

- tečem iz solidarnosti do podhranjenih afriških otrok;
- tečem v solidarnosti do deklic, ki hodijo kilometre daleč po vodo in zaradi tega izostajajo od pouka;
- tečem iz solidarnosti do ljudi, ki nimajo dostopa do čiste pitne vode;
- tečem v solidarnosti do bolnih otrok;
- tečem, da pomagam drugim in ne mislim samo nase ...

Učitelji in profesorji so mlade spodbudili, naj med tekom razmišljajo o omenjeni tematiki in tek nadgradijo s kako odpovedjo, dejanji v vsakdanjem

življenju. Tako so mladi obljubili, da bodo pazili na porabo vode, manj uporabljali računalnik, poskušali proizvesti čim manj odpadkov in jih ločevati, poskušali hoditi peš ... Vsi pa vemo, da je treba o problematiki podnebnih sprememb spregovoriti že med najmlajšimi, saj so ravno mladi tisti, ki lahko vplivajo na zmanjšanje onesnaževanja okolja. **Drug drugega lahko spodbujamo in ozaveščamo, da naša vsakodnevna ravnanja vplivajo na bližnjega in na sočloveka iz oddaljenih krajev.**

Vse tekače Teka podnebne solidarnosti so podprli nadškof dr. Marjan Turnšek, predsednik Slovenske Karitas; Karel Erjavec, minister za zunanje zadeve RS; Samuel Žbogar, nekdanji minister za zunanje zadeve RS; dr. Roko Žarnić, nekdanji minister za okolje in prostor; Jernej Stritih, nekdanji direktor Službe vlade RS za podnebne spremembe; Lana Mahnič Jekoš, Miss Slovenije 2011 in drugi.

Kljub temu da bomo s Teki podnebne solidarnosti zaključili, naj nas v vsakodnevnem življenju vodi slogan **»Živi preprosto in solidarno – v smeri podnebne pravičnosti«**. •

Karitas

Projekt je sofinanciran s strani Evropske unije in Ministrstva za zunanje zadeve RS. Nosilka projekta je Slovenska Karitas, partner v projektu je Karitas Slovaška.

Celjenje ran skozi igro

Otrokom in mladostnikom iz območja Batticaloa (Šrilanka) so v sklopu psihosocialnih aktivnosti, kot so terapevtske igre, tradicionalne igre, usposabljanja in skupinski izleti, vsaj malo omilili veliko duševno stisko, ki jih zaradi vojnih grozot ter nedavnega cunamija še vedno močno spremlja. Priskrbeli smo jim sredstva in didaktične pripomočke, s katerimi bodo lahko še naprej razvijali svojo ustvarjalnost in vsaj za hip pozabili na krute posledice vojne ter uničujočega cunamija. •

HAITI IN ŠRILANKA

Barbara Pirnat

V letu 2012 je Slovenska Karitas zaključila dva mednarodna humanitarno-razvojnega projekta, ki sta bila sofinancirana s strani Ministrstva za zunanje zadeve: Zagotavljanje psihosocialne pomoči otrokom in mladostnikom iz območja kraja Batticaloa na vzhodu Šrilanke in Zagotavljanje oskrbe z vodo in izboljšanje zdravja otrok s posebnimi potrebami v sirotišnici v kraju Riviere Froide na območju Port-au-princa na Haitiju.

Namesto vode v vedru voda iz pipe

Sirotišnica v kraju Riviere Froide (Haiti) ima s pomočjo Slovenije odslej veliko pridobitev, in sicer tekočo vodo v kuhinji in kopalnicah. S tem smo skupnosti sestre Tereze, ki skrbi za invalidne otroke, olajšali njihov vsakdan. Vode jim namreč ne bo več treba nositi z vedri. Otroci bodo tako imeli tudi boljše higienske razmere, s čimer bo zmanjšano njihovo obolenje.

NAJ BOM ORODJE TVOJEGA MIRU

**Gospod, naredi me za orodje tvojega miru,
da bom tja, kjer je sovraštvo, prinašal
ljubezen;**

**kjer vlada krivica, duha odpuščanja;
kjer vlada nesloga, slogo;**

kjer vladajo zmote, resnico;

kjer je dvom, zaupanje;

kjer je obup, upanje;

kjer je tema, svetlobo;

kjer je žalost, veselje.

**Gospod, naj si manj prizadevam,
da bi bil potolažen, kot da tolažim;
da bi me razumeli, kot da razumem;
da bi me ljubili, kot da ljubim.**

**Kajti ko dajemo, prejemo;
ko odpuščamo, nam je odpuščeno;
in ko umiramo, dosežemo prerojenje;
s smrtjo se rodimo za večno življenje
v Kristusu, našem Gospodu.
Amen.**

sv. Frančišek

*QR koda za dostop do
Žarka dobrote na internetni
strani preko sodobnih
spletnih bralnikov.*

ISSN 1581-5528

9 771581 552004